eszcze jedna droga do Europy — str 1, 3

KURIER Wileński

WTOREK, 25 MAJA 1993 R.
Nr 98 12122)

otkanie z ministrem obrony Szwecji

ident Republiki L tewskiej Brazauskas 24 maja ministra obrony Królest- wecji Andersa Björcka. W uczestniczyli premier Litewskiej Adolfas ius, minister ochrony Audrius Butkevičius, nad- cy i pełnomocny amba- Szwecji Lars Magnuson, prezydenta ds. bezpie- narodowego Alvydas inne osoby oficjalne Szwecji. A. Brazauskas ział gościowi o sytuacji nej i gospodarczej Lit- wy, o problemach państwa, zwią- zanych z doskonaleniem systemu ochrony kraju. Wyraził też za- dowolenie z rozszerzającej się współpracy litewsko-szwedz- kiej.

W rozmowie poruszone zostały poszczególne aspekty współ- pracy z Ministerstwem Obrony Szwecji. Stwierdzono, że dla Szwecji, zarówno jak i wszy- stkich państw europejskich, bar- dzo ważne jest, aby na Litwie uporządkowana została kontrola przestrzeni powietrznej, granic morskich i lądowych, aby sąsie- dzi pozbawieni zostali zbędnych trosk z powodu handlu narkoty- kami i bronią, nielegalnej emi- gracji. Minister Anders Björck obiecał, że jego kraj dopomoże Litwie w tworzeniu nowoczes- nego systemu ochrony przestrze- ni powietrznej i granic mors- kich, szkoleniu naszych oficerów dla sił utrzymania pokoju ONZ służby bezpieczeństwa cywilnego.

Podczas spotkania poruszono również niektóre kwestie współ- pracy gospodarczej państw.

gaci pomogą biednym?

NA MARGINESIE XVII ZJAZDU SOCJALDEMOKRATÓW LITWY

ska Partia Socjaldemo- ja liczy obecnie 580 ów i jest trzecia co do ści w kraju. Jej struk- dują się w 28 rejonach ich Litwy — te liczby XVII zjeździe partii, odbył się 22—23 maja w wileńskiego Uniwersytetu ycznego.

ład przybyli przewodni- Sejmu RL Česlovas Juršė- dstawiciele socjaldemo- Szwecji, Niemiec, Danii, Łotwy, Białorusi, Rosji, Polskę reprezentowali po- parlamentarnego Unia Aleksander Małachowski i dobryk — wiceprzewod- Polskiej Partii Socjalisty- Ustąd zaszczycił swoją o- Louis Ayala, sekretarz Międzynarodówki So- ej, który powiedział, podstawowych zasad Międzynarodówki jest sprawiedliwość i rów-

dniczący litewskich mokratów prof. Aloyzas powiedział, że socjalde- odbudowywali swoje w warunkach, gdy na ło dużo wojsk rosyjs- wca podkreślił, że już przez Międzynarodówkę ną czynili oni stara- nięcie Litwy do ONZ. uczu moskiewskiego ała oświadczenie wzy- wateli nie współpra- amachowcami i uzna- nie legalnie wybrane awy.

kalas zatrzymał się na ach polityki wewnętrz- ich dwóch lat, które poprzedniego zjazdu mogąc pogodzić się z elementami w Sa- powiedział mówca — kraci utworzyli w by- kcję centrum. Powie- że dzięki staraniom sił ych i lewicowych ale doszło do referen- sprawie urzędu prezy- była walka — jak za- znaczył — „z ewentualną dyk- taturą".

Stwierdziwszy, iż źle się stało, że rozpadła się frakcja centrum w parlamencie, przewodniczący powiedział, że obecnie socjalde- mokraci posiadają w Sejmie trzecią pod względem liczebności frakcję (po frakcji DPPL i Zgody Narodowej) i prowadzą samodzielną politykę. „Bronimy średniej warstwy obywateli" — po- wiedział mówca. Ale jednocześ- nie przyznał, że elektorat nie sięga 15—20 proc. obywateli.

A. Sakalas skrytykował zarów- no pozycję Sajudisu w dziedzi- nie ekonomiki, jak i DPPL. Stwie- rdził, że w ciągu czterech mie- sięcy br. w porównaniu z analo- gicznym okresem ub.r. produkcja przemysłowa zmniejszyła się o 51 proc., produkcja mięsa i dro- biu — o 43 proc., bezrobocie wzrosło 4,4 razy. Stwierdzono, że w ekonomice istnieje korupcja, lobbyzm i protekcjonizm. Wypo- wiedziano się za maksymalnym zatrudnieniem ludzi i za tym, aby państwo regulowało rynek. Zosta- ły wymienione cztery cele pro- gramu SDPL: zgoda narodowa, de- mokracja polityczna oraz ekono- miczna i rozwój demokracji spo- łecznej, gdy — jak powiedziano — „bogaci pomagają biednym".

Zjazd rozpatrywał kwestię przyszłej koalicji. Stwierdzono, iż wątpliwie, czy uda się znaleźć wspólny język z konserwatysta- mi oraz z chrześcijańskimi de- mokratami. Skrytykowano frak- cję Zgody Narodowej i DPPL za sposób indeksowania wkładów. Jednocześnie wyrażono opinię, że członkowie DPPL o orientacji socjaldemokratycznej mogą zna- leźć miejsce w szeregach SDPL i ta nie będzie protestować, je- żeli DPPL zostanie przyjęta do Międzynarodówki Socjalistycznej. Podkreślano, że należy współpra- cować z liberałami i Ruchem Centrum, „próbować tworzyć no- wą ekipę władzy". Podkreślano też potrzebę współpracy ze związ- kami zawodowymi.

Józef SZOSTAKOWSKI

Na linii Białoruś — Litwa

WILNO (ELTA). 24 maja przewodniczący Sejmu Republiki Litewskiej Česlovas Juršėnas przyjął gościa — deputowanego do RN Republiki Białoruskiej, prze- wodniczącego partii socjaldemo- kratycznej Olega Trusowa.

Č. Juršėnas poinformował go o sytuacji politycznej i gospo- darczej na Litwie, o kwestiach, które rozpatruje Sejm. Poruszono też problemy mieszkających na Litwie Białorusinów i mieszkają- cych na Białorusi Litwinów, spra- wy współpracy parlamentarnej obu państw.

Przewodniczący Sejmu zaprosił delegację parlamentarzystów Bia- łorusi do złożenia w najbliższym czasie wizyty na Litwie.

Ojciec Św. przyjął ministra litewskiego

Papież Jan Paweł II na audien- cji prywatnej przyjął 21 maja ministra spraw zagranicznych Republiki Litewskiej Povilasa Gylysa. Podczas serdecznej roz- mowy Ojciec Święty wyraził za- dowolenie, że będzie mógł jesie- nią odwiedzić Litwę, interesował się problemami, obecnymi trud- nościami Litwy. P. Gylys po- dziękował papieżowi za stale o- kazywaną przychylność Litwie, która szykuje się do przyjęcia Ojca Św. Dokonano przeglądu stosunków państwa i Kościoła, omówiono też niektóre aktualne zagadnienia polityki zagranicznej. Papież wręczył ministrowi dar pamiątkowy — medal pontyfika- tu.

Po spotkaniu z Ojcem Św. mi- nistra spraw zagranicznych P. Gylysa przyjął sekretarz stanu Watykanu do stosunków z państ- wami arcybiskup Jean Louis Tou- ran. Dokonano wymiany poglą- dów na kwestie interesujące oba kraje.

Ministrowi P. Gylysowi towa- rzyszył ambasador Republiki Li- tewskiej przy Stolicy Apostols- kiej Kazys Lozoraitis.

(ELTA)

„Express Bałtycki" ruszył!

(REPORTAŻ Z POCIĄGU)

Było sporo dyskusji odnośnie tego, gdzie dokonać uroczystej promocji pociągu relacji War- szawa — Szeszłoki — Kowno — Ryga — Tallinn. Estończycy chcie- li zrobić to u siebie, Polacy — u siebie. Wyszło tak, że gdy de- legacja litewska jechała do War- szawy, Estończycy zorganizowa- li uroczystą odprawę w Tallinnie i również wyruszyli do Polski.

W litewskiej delegacji — przedstawiciele Ministerstwa Ko- munikacji, pracownicy „Kolei Li- tewskich" z dyrektorem gene- ralnym Algirdasem Kliore na czele, dziennikarze.

W czasie podróży, w rozmo- wach z pracownikami „Kolei Li- tewskich" dowiedzieliśmy się sporo o problemach naszego ko- lejnictwa — niefortunnym budo- wnictwie bocznicy w Motujzach, gdzie miały powstać nowe zak- ładu przemysłowe i nie powsta- ły, bo zabrakło finansów; o tym, że białoruska stacyjka „Porie- cze" na granicy wciąż jeszcze znajduje się na budżecie Litwy; o braku wagonów i trudnościach w ustalaniu rozkładów jazdy pociągów, które nadal trzeba uz- gadniać z państwami byłego bloku socjalistycznego.

W Grodnie zachwyciła nas bryła nowego gmachu dworca kolejowego, zdumiało... zacho- wanie celników. To była taka „powtórka z przeszłości". Celni- cy wpadli do wagonu i zacho- wywali się tak, jak gdyby każ- dy z nas był potencjalnym kon- trabandzistą lub gangsterem. Wypędzono nas z przedziału i w tym czasie celnicy myszkowali po bagażach pań i kieszeniach marynarek panów.

(Dokończenie na str. 3)

NA ZDJĘCIU: Na Dworcu Centralnym w Warszawie uro- czyście powitano pierwszy pociąg „Express Bałtycki".
Fot. **Kęstutis Jankauskas**
(ELTA)

„Kwiaty Polskie"

Huczny festyn w Niemenczynie

Nic dziwnego. Piąty, niejako jubileuszowy. Rozpoczął się jak zwykle wystawą prac twórców ludowych, sprzedażą gorących szaszłyków, echem przygrywek kapeli ludowej. Niczym na wiel- kie huczne weselisko zjeżdżali się festynowi goście, uczestnicy święta i widzowie. Leśna estra- da, jak co roku była przystrojo- na bławatkami, makami i rumian- kami i uplecioną ze sztucznych „Kwiatów polskich" lirą. W tym roku przybyło więcej zespołów, bowiem i chór kościelny z Lan- dwarowa pod kierownictwem An- tanasa Kłapatauskasa, zespół „Ballada" z Wileńskiej Pomatu- ralnej Szkoły Rolniczej — pro- wadzony przez Teresę Kołtan i Romana Rotkiewicza, oraz z tej- że szkoły Zespół Studencki „Pro- myk" z Bujwidzkiej Szkoły Śred- niej, „Legenda" z Mejszagoły", „Czerwone Maki" z DK w Jaw- niunach w rejonie szyrwinckim, „Kwiaty Polskie" z Ejszyskiej

(Dokończenie na str. 5)

DZIENNIKARZE TEŻ SIĘ UCZĄ

w siedzibie Związku Litwy odbyło się dla dziennikarzy pi- tematy ekonomiczne. no je przy pomocy USA na Litwie. seminarium znany publicysta, kierownik działu e- konomicznego „Voice of Ameri- ka" („Głos Ameryki") Barry D. Wood. Uczestniczyli również pra- cownicy ambasady panowie Vik- tor Sidabras oraz Svajus Nekra- šas.

Dziennikarze wysłuchali prelek- cji na temat gospodarki rynko- wej, metod pracy, gromadzenia informacji, etyki zawodowej itd. Dziś gość z USA dzieli się doś- wiadczeniem z pracownikami Li- tewskiego Radia i Telewizji.

Zygmunt WIRPSZA

Rząd Hanny Suchockiej: być albo nie być?

Trzy lata temu Solidarność wygrała wybory. Niestety, nie udało się, jak spodziewano się, pokonać kryzysu gospodarczego. Rośnie bezrobocie. Faktycznie jednak to Międzynarodowy Fundusz Walutowy stawia wymagania co do realizowanego programu gospodarczego. Związek zawodowy Solidarność znalazł się w bardzo dwuznacznej sytuacji: z jednej strony, popierał wszystkie kolejne rządy, z drugiej, starał się wynegocjować coś dla załóg.

— Jak będzie rozwijać się sytuacja w Polsce w najbliższych dniach? — zapytałem o to goszczącego w Wilnie **ADAMA BORYKA**, wiceprzewodniczącego Rady Naczelnej Polskiej Partii Socjalistycznej.

— Region Solidarności Mazowsze, składający się z 7 województw, ogłosił strajk generalny na terenie swego regionu paraliżując Warszawę i okolice. Strajkujący obecnie żądają ustąpienia rządu premier Hanny Suchockiej. Jest ona postrzegana jako realizatorka programu liberalnego, który doprowadza do tego, że państwowe zakłady jeden po drugim upadają. Przejmowane są one przez prywatnych właścicieli, którzy — co gorsze — jeszcze nie wnoszą kapitału.

— Kiedy sprawa wotum nieufności rządowi zostanie rozpatrzona w Sejmie?

— W środę na wniosek Klubu Poselskiego Solidarność.

— Jakie są prognozy co do przyszłości rządu: czy Sejm będzie głosować za wotum nieufności, czy za rządem?

— Prawdopodobnie rząd nie upadnie, gdyż poprze go większość Klubu Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Ale i tak będzie to zagrożenie dla rządu, gdyż jest on przez ugrupowania prawicowe atakowany jako „różowy".

— Gdyby jednak stało się tak, że rząd premier Hanny Suchockiej upadł.

— Gdyby Solidarności udało się doprowadzić do upadku rządu, powstałby rząd prezydencki i prowadziłby on do zaostrzenia kursu ekonomicznego. Weszliby do niego bardzo twardzi liberałowie. Spodziewam się jednak, że rząd nie upadnie.

— Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał
Józef SZOSTAKOWSKI

Okno na świat

— Z DONIESIEŃ PAP —

BUDUJĄC DOBROSĄSIEDZKIE STOSUNKI

KIJÓW. Wczoraj z oficjalną wizytą do Kijowa przybył prezydent Polski Lech Wałęsa. Po uroczystościach powitalnych prezydenci Polski i Ukrainy w wąskim gronie omawiali stosunki dwustronne i sprawy europejskie.

Po ceremonii podpisania umów polsko-ukraińskich, prezydent Ukrainy Leonid Krawczuk oświadczył, że Kijów jest bardzo zainteresowany propozycją prezydenta RP Lecha Wałęsy dotyczącą „stworzenia nowych struktur w Europie Środkowej i Wschodniej".

Krawczuk, wyraźnie nawiązując do koncepcji NATO-bis powiedział, że te struktury powinny też obejmować sferę bezpieczeństwa. Prezydent RP Lech Wałęsa nie podjął tego wątku w swoim wystąpieniu.

Po podpisaniu umów polsko-ukraińskich Lech Wałęsa wręczył Leonidowi Krawczukowi dokumenty automatycznej stacji kontroli skażenia radioaktywnego, którą strona polska przekazała stronie ukraińskiej. W swym wystąpieniu Wałęsa przypomniał tragedię czarnobylską, która najlepiej uświadomiła wszystkim niebezpieczeństwo płynące z energetyki jądrowej. Podkreślił, że w tym kontekście polski dar ma wymiar jedynie symboliczny.

W odpowiedzi Krawczuk nie tylko podziękował za dar, ale także przystąpił do oceny i perspektyw polsko-ukraińskich stosunków. Podkreślił, że stosunki z Warszawą są dla Kijowa „strategiczne i priorytetowe".

Wielkie nadzieje pokłada ukraiński prezydent w Komitecie Konsultacyjnym Prezydentów RP i Ukrainy, który w poniedziałek ma zainaugurować swą działalność. „Komitet Konsultacyjny powinien prowadzić bieżącą analizę stosunków ukraińsko-polskich, a także sytuację w regionie Europy Środkowej i Wschodniej. I powinien informować prezydentów" — stwierdził Krawczuk. Dodał, że stosunki polsko-ukraińskie mają szczególny wymiar we współczesnej Europie Środkowej i Wschodniej.

Odpowiadając na to wystąpienie, Wałęsa odniósł się bardzo wstrzemięźliwie do ukraińskiej propozycji dotyczącej tworzenia nowych struktur obronnych w Europie Środkowo-Wschodniej. Ograniczył się do ogólnych deklaracji pomocy. „Gotowi jesteśmy służyć radą i pomocą, w miarę waszych potrzeb, a naszych możliwości. Pomyślność Polaków i Ukraińców zależy od powodzenia reform ustrojowych i gospodarczych. Mamy świadomość, że stabilizacja dwóch największych państw regionu zadecyduje o przyszłości naszych narodów i całej Europy Środkowo-Wschodniej" — oświadczył prezydent Wałęsa.

MUZUŁMANIE CZUJĄ SIĘ ZDRADZ...

BELGRAD. Przyjęty w Waszyngtonie przez ministrów spraw zagranicznych pięciu krajów program wspólnych działań w celu zakończenia wojny w Bośni i Hercegowinie wywołał przeciwstawne oceny przywódców społeczności muzułmańskiej i serbskiej w BiH.

Przywódca wspólnoty muzułmańskiej Alija Izetbegović określił plan ministrów USA, Rosji, Francji, Wielkiej Brytanii i Hiszpanii jako absolutnie nie do przyjęcia i zniechęcający. Nie schylimy głowy i nie będziemy więcej tracić czasu na bezowocne rozmowy — podkreślił on w niedzielę w przemówieniu przekazanym przez radio sarajewskie. Wezwał naród do zjednoczenia się i do walki wszystkimi środkami w obronie niepodległej, suwerennej i zintegrowanej Bośni i Hercegowiny.

Izetbegović oskarżył świat o ustępowanie wobec serbskiej agresji i ludobójstwa.

Reuter podkreśla, że muzułmanie — największa grupa narodowościowa w BiH — utracili 70 proc. terytorium republiki na rzecz zbuntowanych Serbów bośniackich i dużą część reszty obszaru na rzecz Chorwatów.

Kiedy radio nadawało apel Izetbegovicia, przywódca bośniackich Serbów Radovan Karadzić grał w mieście Pale pod Sarajewem w piłkę nożną z miejscowymi dziennikarzami. Na prośbę o skomentowanie apelu, Karadzić powiedział: Izetbegović wezwał muzułmanów do wojny totalnej. Ja z kolei wzywam go do rozegrania meczu piłkarskiego, gdyż lepiej mierzyć siły na boisku piłkarskim niż na polu walki.

„Dla muzułmanów stało się o-

...statecznie jasne, że ... jednolitej Bośni, ... cja" — powiedział ... dodał: „Jasne jest ... nie będzie ... wej".

Karadzić oświadczył ..., że jedno ... gramu w sprawie ... wojsk Serbów ... jętych siłą terytorium ... ściśle, gdyż ... wojska serbskie ... głównej mierze ... cznych obszarach ... gram — kontynuowanie ... — uzupełnia niedawne ... nie prezydenta Bośni ... pomocy w zapewnieniu ... manom rozsądnego ... rytorialnej. Świadczy o ... Karadzića, wyrażona ... rezygnuje się z prób ... w wojnę domową. ... rzewa zrozumienie ... przekształcenia BiH w ... stwa. Serbowie i Chorwaci ... winni przy tym zapewnić ... zułmanom niezbędne ... stwa terytorium.

— Minister spraw ... Rosji Andriej Kozyrew ... w poniedziałek sytuację ... i Hercegowinie jako ... dną do uregulowania ... dczył, że nadzieja ... nieje nadal.

Zapytany, czy ... jest wrogim stosunek ... denta BiH Izetbegovicia ... nu uzgodnionego w ... nie przez 5 państw ... powiedział po powrocie ... kwy ze stolicy USA ... szczęście mamy do czy ... bardzo trudną sytuację ... my złudzeń co do ... pierwsza runda ... ków (...) natychmiast ... pokój".

CHINY — JEDNA Z NAJWIĘKSZYCH ŚWIATOWYCH POTĘG GOSPODARCZYCH

NOWY JORK. Jeśli utrzymane zostanie obecne tempo rozwoju, to mniej więcej za 10 lat połączone gospodarki Chin, Hongkongu i Tajwanu mogą okazać się większe od gospodarki Stanów Zjednoczonych — wynika z raportu Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Na razie, wg MFW Chiny znalazły się na trzecim miejscu listy największych światowych potęg gospodarczych po Stanach Zjednoczonych i Japonii.

W raporcie cytowanym przez czwartkowy „New York Times" Fundusz stwierdza, że potencjał gospodarczy Chin jest faktycznie ponad czterokrotnie większy niż szacowano uprzednio. Do tej pory Chiny znajdowały się na 10 miejscu światowych potęg gospodarczych. Szczegółowy raport MFW ma być opublikowany w przyszłym tygodniu.

Opracowując raport, Fundusz posłużył się nowymi metodami, rezygnując z dotychczas stosowanego systemu oceny rozwoju gospodarczego, polegającego na porównywaniu lokalnych cen dóbr i usług w przeliczeniu — po międzynarodowym kursie wymiany — na dolary. Obecnie MFW mierzy wartość produktu narodowego brutto badanego kraju metodą porównywania siły nabywczej miejscowego pieniądza na rodzimym rynku z siłą nabywczą walut innych państw. Nową metodę, zastosowaną przez MFW, określono mianem wskaźnika „parytetu siły nabywczej".

MFW odnotowuje, że zgodnie z nowym systemem oceny, doskonale wyniki gospodarcze można odnotować także w takich krajach jak Indie. Indonezja, Meksyk i Brazylia. Według wyliczeń, wartość indyjskiego produktu narodowego brutto wzrosła z 285 mld dol. do 996 mld dol. (w raporcie nie określono tu żadnych ram czasowych) i Indie znalazły się obecnie na szóstym miejscu światowych potęg gospodarczych.

W sumie udział państw rozwijających się w globalnym produkcie narodowym brutto wzrósł z 18 do 34 procent — twierdzi MFW. Dane te — odnotowują obserwatorzy — ... nością będą mieć zasadniczy wpływ na wysokość ewentualnej pomocy gospodarczej międzynarodowych instytucji finansowych udzielanej krajom Trzeciego Świata.

KAMBODŻAŃSKI EKSPERYMENT Z DEMOK...

PHNOM PENH. Mimo kilku poważniejszych incydentów, rozpoczęte w niedzielę 6-dniowe wybory powszechne w Kambodży przebiegają zgodnie z planem. Wg misji ONZ w Phnom Penh, głosowało już ponad półtora miliona uprawnionych. Zarazem podano, że od marca w Kambodży zginęło — mimo zawieszenia broni — co najmniej 200 osób.

W poniedziałek rano przewodniczący Najwyższej Rady Narodowej Kambodży, książę Norodom Sihanouk zaapelował do Czerwonych Khmerów o złożenie broni „w imię pojednania narodowego". Sihanouk wystąpił w czasie manifestacji na rzecz pokoju, zorganizowanej przed pałacem królewskim w Phnom Penh. W utrzymanym w emocjonalnym tonie apelu, zwrócił się do Czerwonych Khmerów i innych ugrupowań nadal stosujących politykę przemocy, aby zaakceptowały plany pokojowe, kierując się buddyjskimi ideami miłości bliźniego. Wszyscy mieszkańcy Kambodży — powiedział Sihanouk — powinni opowiedzieć się za pojednaniem narodowym i przerwaniem zaklętego kręgu wojny i nienawiści.

Sihanouk na dzień przed wyborami powrócił do kraju z Pekinu, gdzie od kilku miesięcy przebywał na leczeniu. Zapowiedział jednak, iż by podkreślić swą neutralność, sam nie weźmie udziału w głosowaniu.

Z informacji podanych ... dziele wieczorem przez ... ka Tymczasowej ONZ ... Administracji Kambodży ... wynika, że pierwszych ... borów do urn udało się ... —2 mln z 4,7 mln ... rejestrowanych jako ... nych do głosowania. ... odnotowała trzy ... przypadki zakłócenia ... Na terenie prowincji ... południu Kambodży ... rwonych Khmerów ... kał wyborczy — ... UNTAC byli zmuszeni ... wać komisję wyborczą ... 300 wyborców udało ... ce, gdy w miejscowości ... na pograniczu z Tajlandią ... dział khmerski zaatakował ... broni artyleryjskiej ... podobnej sytuacji doszło ... północnym zachodzie ... prowincji Bantenay ... W samym Phnom Penh ... mimo ulewnego deszczu ... oddało już około 35 ... prawnionych, nie ... poważniejszych incydentów.

Od 1 marca br. do ... — podał rzecznik UNTAC ... Phnom Penn — w całej ... dży, mimo obowiązującego ... wieszenia broni, ponad ... co najmniej 200 osób, a ... stało ciężko rannych. W ... bitych znajduje się 8 ... wicieli misji pokojowej. ... większości przypadków ... działalność za incydenty ... spada na Czerwonych Khmerów.

110 ROCZNICA ŚMIERCI CYPRIANA KAMILA NORWIDA

KRAKÓW. W królewskiej katedrze na Wawelu 23 bm. — w 110 rocznicę śmierci Cypriana Kamila Norwida — metropolita krakowski kardynał Franciszek Macharski celebrował uroczyste nabożeństwo żałobne, a w wygłoszonej homilii przypomniał życie i twórczość wielkiego poety oraz jej znaczenie dla polskiej kultury.

W Krypcie Wieszczów, w podziemiach katedry obok sarkofagów Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego odsłonięto następnie epitafium poświęcone Norwidowi wykonane w brązie oraz z zielonym marmurze argentyńskim przez prof. Czesława Dźwigaja z krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych.

Ten symboliczny grób polskiego poety (symboliczny, bo prochy Norwida, jak wiadomo, spoczęły w Paryżu w zbiorowej mogile) poświęcił kardynał Macharski.

Litwa pożegnała V. Landsbergisa-Žemkalnisa

Hojny los obdzielił Go setką lat życia. W ciągu ich biegu zawsze służył ojczyźnie. Ochotnik-twórca Litwy, pułkownik w stanie spoczynku był wykładowcą Uniwersytetu Witolda Wielkiego i Uniwersytetu Wileńskiego, docent międzynarodowego uniwersytetu w Monachium, minister gospodarki komunalnej w rządzie tymczasowym Litwy, architekt Vytautas Landsbergis.

Do wileńskiego kościoła św. Mikołaja, gdzie 22 maja umieszczono zwłoki zmarłego, przez cały dzień szli ludzie — z wiązankami kwiatów, w hołdzie głębokiego szacunku i współczucia.

Aby pożegnać się z Vytautasem Landsbergisem-Žemkalnisem do kościoła św. Mikołaja przybyli prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas, przewodniczący Sejmu Republiki Litewskiej Česlovas Juršenas, posłowie na Sejm, działacze polityczni, społeczni, kulturalni, dyplomaci zagraniczni. Z eskortą wojskową przybył minister ochrony kraju Litwy Audrius Butkevičius. Przywódcy Państwa Litewskiego, członkowie rządu, inne osobistości oficjalne i znajomi wyrazili głębokie współczucie synowi Zmarłego, posłowi na Sejm Republiki Litewskiej profesorowi Vytautasowi Landsbergisowi, całej rodzinie.

Ostatnią pożegnalną Mszę św. koncelebrował biskup Juozas Tunaitis z wileńskim arcybiskupem — metropolitą Audriusem Juozasem Bačkisem i księdzem Vaclovasem Aliulisem.

Wczesnym rankiem 23 maja setki wilnian pożegnali udający się do Kowna kondukt pogrzebowy Vytautasa Landsbergisa-Žemkalnisa.

Przy dźwiękach marsza żałobnego granego przez orkiestrę wojskową trumnę ze zwłokami ochotnika-twórcy Litwy, pułkownika w stanie spoczynku, kawalera Orderu Pogoni, obywatela honorowego miasta Kowna Vytautasa Landsbergisa - Žemkalnisa wnosi się do domu przy ul. Donelaitisa 38, gdzie przez wiele lat mieszkała rodzina Landsbergisów. Tuż na ulicy przed domem ludzie śpiewają „Wieczne odpocznienie", „Maryja, Maryja", gra orkiestra. Ludzie wchodzą do wnętrza, gdzie ustawiono zwłoki Zmarłego.

Po południu nastąpiła eksportacja zwłok i kondukt pogrzebowy ruszą ku cmentarzowi Petrašiunai.

Na wiecu żałobnym ... mnie przemawiali ... cy Kowieńskiej Rady ... Vygintas Grinius, ... komisji pogrzebowej ... przewodniczący Sejmu ... liki Litewskiej Ed... skas, zastępca ministra ... kraju Jonas Geca... rządu Związku Ochotników ... wy Vytautas Čekanauskas, ... historii, profesor Vy... mantiene-Jablonskis, ... wojska litewskiego ... broni zmarłego ... stanie spoczynku ... lijonis i inni.

Kalejdoskop aktualności

LATEM NOWE ROZKŁADY JAZDY

...23 maja ruch pociągów pasażerskich na Litwie będzie się odbywał według nowego rozkładu. Rozkład ruchu pociągów podmiejskich można nabyć w podmiejskich kasach biletowych na dworcu w Wilnie.

PRAWNICY PRZYBYLI Z USA

...wyjazd na zaproszenie ministra sprawiedliwości Litwy do Wilna przybyła delegacja prawników Stanów Zjednoczonych Amerykańskich. Członkowie jej uczestniczą w pozarządowym programie pomocy prawnej dla krajów.

...poniedziałek prawnicy z USA spotkali się z ministrem sprawiedliwości Jonasem Prapiestisem. W ministerstwie odbędzie się seminarium, na którym goście będą rozpatrywali problemy praw człowieka, prawa cywilnego i karnego, ochrony własności intelektualnej, prawa municypalnego i in.

...delegacja zabawi na Litwie do 28 maja. Spotka się z pracownikami aparatu rządowego, członkami sejmowego komitetu państwa i prawa. Prawnicy z USA złożą też wizytę w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Instytutach Prawa i Ekspertyzy Sądowej, Uniwersytecie Wileńskim, w Akademii Policji.

SŁOŃCE W OBRAZACH

W Wilnie, w centralnym gmachu Muzeum Sztuk Pięknych zostanie otwarta wystawa prac plastyka Petrasa Kiaulėnasa (1909—

...pierwszą wystawę do Wilna wdowa po Petrasie Kiaulėnasie Elżbieta Vassia Nicolakaki - Kiaulėnienė przywiozła z Nowego Jorku 22 płótna olejne i 11 prac na papierze. Są to głównie pejzaże, portrety i martwe natury, powstałe w latach 1950—1955. Po raz pierwszy przywiezione na pierwszą wystawę na Litwę prace Petrasa Kiaulėnasa — to dar jego rodziny dla ojczyzny, dla Muzeum Sztuk Pięknych Litwy.

ZJEDNOCZENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH LITWY AKCEPTUJE STANOWISKO SOCJALDEMOKRATÓW

...przewodniczący Zjednoczenia Związków Zawodowych Litwy Vidmantas Sysas opublikował oświadczenie, w którym aprobuje stanowisko socjaldemokratów w sprawie zaproponowanego przez Seimas Litwy terminu wycofania użytkowanych pieniędzy i stopniowej wymiany ich na lity.

...zdaniem autora dokumentu, oświadczenie Komitetu Lita nie ma mocy prawną. Tylko Sejm może ustawowo regulować takie sprawy.

ZA SZYBSZYMI KROKAMI W KIERUNKU WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

...Wspólnoty Europejskiej trzeba kroczyć bardzo zdecydowanie i należy to rozpocząć już dziś, oświadczył poseł na Sejm Algirdas Saudargas, były minister spraw zagranicznych Republiki Litewskiej jako wiceprzewodniczący zarządu Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej i pełniący funkcje przewodniczącego frakcji sejmowej. A. Saudargas podkreślił, że sam proces wkroczenia do Wspólnoty Europejskiej jest procesem bardziej politycznym, chociaż ma treść ekonomiczną. Jego zdaniem, Litwa powinna jak najszybciej podjąć rozmowy w tej kwestii.

OGIEŃ TRAWI LASY

...poinformowało agencję ELTA Ministerstwo Leśnictwa, w którym w lasach zanotowano już ponad 300 pożarów, ogień objął 172 ha lasu (w ubiegłym roku w lasach było 200 pożarów).

...Ministerstwo Leśnictwa apeluje do wczasowiczów, mieszkańców o ostrożne postępowanie z ogniem, przestrzega, aby w tak suchym okresie nie rozkładano ognisk w niedozwolonych miejscach. Za wypalanie ich w niedozwolonych miejscach będą wymierzane kary według artykułu 77 kodeksu naruszeń prawa administracyjnego. Kary będą indeksowane 5,39 razy. Sprawcy pożaru dodatkowo pokrywają również straty.

UF, ZASCHŁO W GARDLE

...W Wilnie, choć żar leje się z nieba, trudno uświadczyć niektórych popularnego kwasu chlebowego. Uciańska spółka „Utėnos duona", jak twierdzi kierownictwo, mogłaby dostarczać kwas codziennie, ale handlowcy nie zamawiają. Twierdzą bowiem, że ceny kwasu są wysokie i nie będzie się cieszył popytem. Natomiast producenci są zdania, że handlowcy nie chcą dostaw kwasu, bo nadal nim się nie opłaca. Producenci w Ucianie mają zapasy. Zarówno do produkcji kwasu na kilka lat, a w Wilnie i innych miastach kwasu nie ma...

STOSUNKI DYPLOMATYCZNE Z LIBANEM

...Ministerstwo Spraw Zagranicznych informuje, że Republika Litewska i Republika Libanu wymieniły noty w celu nawiązania stosunków dyplomatycznych. Za oficjalny dzień tego wydarzenia uznano 18 marca 1993 r., gdyż noty ministerstw spraw zagranicznych obu krajów noszą tę datę. Litwa oryginał noty z Libanu otrzymała dopiero 21 maja.

...Litwa jest więc 79 państwem, z którym nasz kraj nawiązał stosunki dyplomatyczne.

LITEWSKIE DZIECI W PETERSBURGU

...Dwumiesięczne półrocze roku szkolnego uroczyście zakończyła niedziela szkoła dla dzieci litewskich w Petersburgu, którą kieruje nauczycielka Irena Marazauskaitė. Razem z dziećmi sezon swej działalności zakończyło też Litewskie Stowarzyszenie Kultury. W przytulnym gabinecie stałego sponsora — dyrektora Fundacji Kolejarzy przy zastawionym słodyczami stole siedzieli dzieci, rodzice, dziadkowie, inni najaktywniejsi członkowie stowarzyszenia. Na wszystkich czekały miłe upominki od przyjaciół z Litwy: kowieńskiej wspólnoty „Lituanica", Uniwersytetu Wileńskiego im. Witolda Wielkiego i Ministerstwa Kultury i Nauki z Wilna oraz Światowej Wspólnoty Litwinów. Dzieci zapoznały się z otrzymania podręcznika języka litewskiego, opracowanego przez Jonasa Paulauskasa i Gražvydasa Kirvaitisa, dostarczyli kalendarz „Gabij" oraz numery czasopisma „Pasaulio Lietuvis". Omówiono też plany pracy na bliższą i dalszą

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, prasy i radia przygotował Józef SZOSTAKOWSKI

„Express Bałtycki" ruszył!

(Dokończenie ze str. 1)

— Oto jeszcze jeden dowód na potwierdzenie słuszności decyzji o posiadaniu własnej kolei, własnych przejść granicznych, które pozwolą podróżować w sposób cywilizowany — powiedział ktoś z naszej delegacji — pociąg relacji Tallinn—Warszawa rusza w odpowiednim czasie.

Warszawa powitała nas porannym słońcem, które nie było takie upalne jak u nas, gdyż w przededniu wypadł ulewny deszcz. Wszystko było pięknie „umyte", odświeżone. Błyskały oknami hotele „Marriott" i „Holiday Inn", nowoczesny blok „McDonald'sa", który zmienił widok stolicy Polski w pobliżu Dworca Centralnego.

W sali recepcyjnej dworca delegację Litwy powitał dyrektor gabinetu dyrektora generalnego PKP pan Dariusz Sawicki, stały przedstawiciel „Kolei Litewskich" w Warszawie S. Piesliakas, inne osoby.

Pan Dariusz zaprosił obecnych na śniadanie. Następnie odbyła się wycieczka autokarowa po Warszawie. Ale podczas gdy jedni „delektowali się" stolicą Polski, inni pracowali w pocie czoła. Dyrektor A. Kliore podpisywał umowę o naprawie litewskich wagonów produkcji polskiej (mamy ich aż 39) w zakładach w Bydgoszczy.

O godz. 14 znów byliśmy na peronie Dworca Centralnego. Nastąpiło uroczyste powitanie pociągu „Varsovia" wracającego z Berlina oraz pociągu „Pogoń", którym przyjechali Estończycy i którym będzie się odtąd jeździło z Warszawy do Szeszto k, a stamtąd, po przesiadce — do Tallinna. Skojarzenie „Varsovii" z „Pogonią" pozwoli podróżować z dwiema przesiadkami z Tallinna do Berlina.

Różnie orkiestra, gra „Kapela Rembertowska". Następuje podstawowa uroczystość. Obecni są ambasador D. Junevičius z małżonką, dyrektor generalny Komitetu Współpracy Kolejarzy OSŻD Andrzej Gołaszewski, dyr. gener. PKP Aleksander Janiszewski, dyr. generalny lub ich zastępcy kolejnictwa wszystkich republik bałtyckich. Okolicznościowe przemówienia, serdeczności.

Punktualnie o 14.32 „Pogoń" ruszyła w drogę pomrotną, inaugurując otwarcie linii ekspresowej z Warszawy do Tallinna.

W wagonie salonowym (a trzeba wiedzieć, że będą w pociągu „Pogoń" bary i restauracje, podobnie zresztą jak i w zestawie estońskim) odbyło się spotkanie dyrektorów generalnych (lub ich zastępców) kolei wszystkich zainteresowanych krajów, a następnie konferencja prasowa dla dziennikarzy z Polski, Litwy, Łotwy i Estonii. Na pytania odpowiadali dyrektor generalny PKP Aleksander Janiszewski, dyrektor Algirdas Kliore, zast. dyrektora generalnego „Kolei Łotewskich" Janis Raćko, zast. dyrektora generalnego „Kolei Estońskich" Ants Viin.

Dziennikarzy interesowały oczywiście konkrety: terminy, ceny. A więc **Ekspres Bałtycki będzie odjeżdżał z Tallinna o godz. 17.10. W Kownie będzie on o godz. 5.53 w Szesztokach o 7.25, w Warszawie Centralnej o 14.30.**

Z Warszawy ekspres będzie wyjeżdżał o 14.32, aby przybyć do Szesztok o 22.05, a do Kowna o 22.55. Do Tallinna ekspres wróci o 13.10.

Przesiadka w Szesztokach z „Pogoni" do pociągu estońskiego i odwrotnie będzie trwała 25 minut. Lokomotywy estońskie będą zmieniane w m. Valga, łotewskie — w Kownie, a brygada litewska obejmie pieczę nad pasażerami od Kowna do Szesztok i z powrotem.

Z Szesztok do Polski będą kursowały 3 pociągi: nr 13 (wyjazd o 7.50) do Warszawy, nr 171 (wyjazd o 12.20) do Suwałk, nr 173 (wyjazd o 22.35) do Warszawy.

A teraz o cenach biletów: z Szesztok do Warszawy w zależności od klasy, będzie się płaciło od 13 do 19 USD. Bilet Szesztoki — Kowno kosztuje 556 tal., Szesztoki — Ryga 2.681 tal. (4 USD), Szesztoki — Tallinn 4.976 tal. (9 USD).

Jak przewidywał rozkład jazdy, przybyliśmy do Szesztok o godz. 22.05. Tu dołączył się do nas minister komunikacji Litwy J. Birziskis i mer Kowna.

A więc, każda ze stron, uczestniczących w relacji Warszawa-Tallinn miała możność zlustrować swój odcinek drogi.

Pociąg Warszawa — Tallinn jest pierwszym tego rodzaju ekspresem w tej części Europy. Jeżeli wszystko będzie się układało zgodnie z planem, prawdopodobnie w przyszłym roku nastąpi przedłużenie trasy z Tallinna do Helsinek, które to miasta dzieli zaledwie 80 km drogi morskiej.

A więc powoli i skutecznie integrujemy się z Europą, zarówno na Zachodzie jak też na Północy. Oby tylko nie zabrakło pasażerów. A może tak się stać, jeżeli zdrożeją bilety. Już teraz w pociągu Wilno—Warszawa—Wilno jest sporo wolnych miejsc. Jeżeli pociągi nie będą wypełnione, staną się nierentowne.

Pociąg Wilno—Warszawa łączy się w stolicy Polski z wagonami z zestawu Kijów—Warszawa, aby następnie razem zdążać do Berlina. Niestety, ten kombinowany zestaw jedzie prawie pusty. Życzymy więc, aby taki los nie spotkał pociągów relacji Warszawa—Tallinn.

Drożyzna w krajach postkomunistycznych paraliżuje wiele dziedzin gospodarki: ludzie przestają podróżować, przestają telefonować, pisać listy. To wszystko jest dziś nie na naszą kieszeń.

Opowiadano mi, że mieszkańcy Warszawy i innych miast już nie gawędzą przez telefon i każdy czeka, aż się do niego zadzwoni, bo płaci ten, kto dzwoni. Jak i my uważają chorowanie za luksus, na który nie każdy może sobie pozwolić, bo niektóre leki kosztują miliony. Chętnie za to kupują różne rzeczy u tzw. „Francuzów", czyli obywateli byłego ZSRR. No bo np. sukienkę sztaplową można kupić na bazarze za 30 tys. i tyleż kosztuje oczyszczenie jej w pralni.

Tylko czy w związku z przewidywanym zdrożeniem pociągów nie stracą ludzie chętki do wojażowania po świecie? Czy będzie się im to opłacało? Czy wygórowujące ceny na wiele towarów i usług, zamiast wygrać — nie przegramy? Tu musi być dokładna kalkulacja, staranne wyważenie wszystkich „za" i „przeciw".

Na razie cieszymy się tym nowym Bałtyckim Ekspresem, który pozwoli nam w drodze na Zachód omijać niegościnne kraje. Szkoda tylko, że w tym ruchu naprzód coraz częściej różne trasy krzyżują się w Kownie, pozostawiając Wilno na uboczu.

Barbara ZNAJDZIŁOWSKA

Warszawa

Prezentują litewskie firmy

Pamiętam sprzed roku burzliwą dyskusję na temat dalszego losu centrum wystawowego „Lit-expo". Prywatyzować tę placówkę czy nie? Jeżeli nie, to skąd wziąć fundusze na jej utrzymanie? Ale na szczęście, prowadzona niejednokrotnie „w owczym pędzie" prywatyzacja, kiedy to głębiej nie zastanawiano się nad jej skutkami, ominęła ten obiekt. I teraz oto niespełna po upływie roku, mamy możność przekonać się o słuszności podjętej wówczas decyzji. Z lekkiej ręki organizowanej wówczas przez Niemców I Międzynarodowej Wystawy Rolnictwa, Przemysłu Spożywczego i Opakowań Agrobalt-92, placówka ta chwyciła i cieszy się dużym wzięciem u organizatorów wystaw zarówno regionalnych, krajowych, jak też międzynarodowych. Świadczy o tym fakt, że już w br. odbyło się tu 10 wystaw. Dziś otworzy swe podwoje kolejna — jedenasta. Będzie to tym razem II Międzynarodowa Wyspecjalizowana Wystawa Rolnictwa Przemysłu Spożywczego i Opakowań, która potrwa od 25 do 28 maja br. Swe najnowsze osiągnięcia zaprezentuje tu 190 firm i przedsiębiorstw z 15 państw Europy Wschodniej i Zachodniej. Agro-Bałt-93, to najbardziej znacząca wyspecjalizowana wystawa w państwach bałtyckich.

Organizator jej, niemiecki Instytut Narodowej i Międzynarodowej Gospodarki Mięsnej i Spożywczej z Heidelberga na zasadach ulgowych udostępnił miejsce wystawowe dla litewskich przemysłowców i przedsiębiorców pragnących wyeksponować swoją produkcję. Toteż wśród republik bałtyckich Litwa najliczniej jest tu prezentowana: bo jeżeli z Łotwy i Estonii uczestniczy po 3 firmy, to z Litwy — 14. Fakt ten niczym pierwsza jaskółka, chociaż nie czyni wiosny, napawa optymizmem co do dalszego losu naszej gospodarki, jej możliwości wytwórczych. Wszak, gdy zostanie pokonany kryzys gospodarczy, a specjaliści niemieccy rokują w tym pierwszeństwo republikom bałtyckim spośród innych byłych członków ZSRR, wyłoni się też kwestia zbytu produkcji, znalezienia odpowiednich partnerów do współpracy gospodarczo - handlowej. Cieszy więc fakt, że poszczególni litewscy przedsiębiorcy już teraz znaleźli możność uczestniczenia w wystawie, a poprzez to zdobycie doświadczenia, uczenia się nawiązywania korzystnych kontaktów, wychodzenia z towarem poza granice republiki.

Z pytaniem: — Czego się spodziewają po wystawie? — zwróciłam się do przedstawicieli poszczególnych litewskich firm uczestniczących w AgroBałt-93. Przedstawiciel firmy „Agrolitas Imeks" Aleksander Smagin podkreślił, że firma w ciągu czteroletniego okresu zgromadziła bogatą praktykę w świadczeniu usług komercyjnych. Właśnie chce je zaproponować. Zdaniem Smagina, uczestniczenie w wystawie takiej rangi jest sprawą honoru każdego przedsiębiorcy, każdej firmy. Sprzyja to wzbogaceniu się w nowe idee, w nowe doświadczenie. „Agrolitas Imeks" będzie proponowała wyroby przemysłu mleczarsko - mięsnego, w tym mleko w proszku, oleje oraz inne towary. W wystawie uczestniczy już po raz drugi, w ubiegłym roku bowiem reprezentowała się w AgroBałt-92.

AgroBalt '93

Natomiast kierowniczka laboratorium zakładu „Tauras" Stase Ivaškaite odpowiedzialna za udział w wystawie powiedziała, że piwo firmowe „Tauras" i „Seniejі Trakai" („Stare Troki") w Wilnie prezentuje po raz pierwszy. Co prawda dodała, że w marcu br. mieli możność uczestniczyć w wyspecjalizowanej międzynarodowej wystawie „Interborgo-93" w Hamburgu, gdzie usłyszeli wiele pochlebnych opinii co do jakości i smaku litewskiego piwa. — Spodziewam się — powiedziała S. Ivaškaite, że tym razem w Wilnie również znawcy docenią naszą produkcję.

Wszystkim uczestnikom wystawy, a szczególnie tym, którzy eksponują swoją produkcję po raz pierwszy, wypada więc życzyć udanego startu — zdobycia jak najbogatszego doświadczenia oraz rzeczowych kontaktów.

Danuta DANOWSKA

KTO WYDAJE DYSPOZYCJE?

Podobno w naszych czasach odpowiedź bywa jednoznaczna — ten kto bogatszy.

Na Szeszkińskiej Górze, tam gdzie kiedyś założyli swe osiedle kierowcy, jest maleńki sklepik „Aukštietė". W zasadzie obsługuje on tylko mieszkańców osiedla. Bo pozostali kupują wszystko w centrum handlowym „Šeškinė" lub „Širvinta".

„Aukštietė" została wykupiona na aukcji przez obecnych właścicieli. Pracuje tu 18 osób. Sklep ma 5 mln obrotu. Kieruje nim dyrektor V. Milovanovas. Czysto tu i schludnie. Wszystko można nabyć — kurczęta, mięso, mleko, chleb.

Właściciele traktują sklepik z miłością, bo wiadomo — własny. Postanowili w miejscu starego zbudować nowy, większy, bardziej nowoczesny. Otrzymali więc z wydziału urbanistyki i architektury zezwolenie na opracowanie projektu, wybrali plany w samorządzie Wilna. I wtedy otrzymali nagle list od sąsiadów, z byłej hurtowni, a dziś spółki akcyjnej „Aukšta". Żądano, aby „Aukštietė" zwolniła placyk, na którym składuje skrzynki, gdyż w tym miejscu planuje się założenie targu.

Pan Milovanovas strasznie się zdziwił, bo tego rodzaju rozporządzenia powinna wydawać Rada Miejska (RM), a nie spółka „Aukšta". Więc nie odpisał na list i powiadomił mieszkańców osiedla o planowanym założeniu targu. Ci również się zdziwili i zaniepokoili: po co im targ, jeżeli wszystkie potrzebne warzywa mają tu we własnych ogródkach, a taki targ — to tylko kurz, brud i bałagan. Napisali więc protest, zebrali 252 podpisy i przesłali do RM.

Odpowiedź była obszerna, ale mglista: że targowisko powinny zaakceptować różne organizacje, od Centrum Higieny poczynając i kończąc na Departamencie Ochrony Środowiska, że sprawę tę będzie się jeszcze rozpatrywać na sesji Rady Miejskiej.

Pojechałam na miejsce i obejrzałam teren. Rzeczywiście, po ki diabeł potrzebny tu zieleniak? — pomyślałam logicznie. Czy nie lepiej większy sklep? I dlaczego zmienia się z roku na rok decyzje? W 1992 r. RM zezwoliła wykupić sklep „Aukštietė", zezwoliła zaprojektować nowy, nowoczesny. Naprawdę ładnie wygląda na makiecie.

— Jeżeli pan ma wszystkie papiery w porządku, dlaczego się tak niepokoi? — pytam pana Milovanovasa.— Przecież nie otrzymał pan z RM oficjalnego zarządzenia?

— U nas nigdy nie wiadomo, jaka decyzja zapadnie następnego dnia — odpowiedział. — A my włożymy w projekt i rozbudowę własne pieniądze.

Smutne to, ale prawdziwe. Tu kryje się podstawowa przyczyna obaw przedsiębiorców, opieszałego inwestowania pieniędzy w biznes.

Aby wyrobić sobie zdanie zawsze trzeba wysłuchać obu stron. Zwróciłam się więc do pana Niunki, dyrektora „Aukšty".

— Sama pani widziała chyba, że w tym miejscu wyrosły duże masywy mieszkaniowe. Chcieliśmy ludziom ułatwić życie — wystąpiliśmy do RM z propozycją założenia tu dużego krytego ośrodka handlowego dla okolicznych farmerów, gdzie by mogli sprzedawać swą produkcję. Mamy taki sklep w N. Wilejce „Ruduo". Mieszkańcy są zadowoleni. Towary są tam dużo tańsze niż w innych sklepach spożywczych. Niestety, RM nie wykazała entuzjazmu. Dyrektor „Aukštietė" stanął w ogóle dęba, zorganizował podpisy. Niezbyt chętnym okiem patrzy na to również starosta szeszkiński. Mówi, że targ zdestabilizuje życie w osiedlu.

— Ale teren przyszłego bazaru leży z dala od głównego masywu mieszkaniowego. Poza tym jest tu rondo i bardzo niebezpieczne przejście dla pieszych.

— Odwrotnie, bardzo wygodne. Już omówiliśmy z policją drogową, jak to będzie wyglądało... Cóż, jeżeli jednak miasto nie zechce tak wygodnego targu, to zrobię coś innego. W magazynach naszej hurtowni otworzę cały szereg sklepów, gdzie można będzie kupić wszystko...

— I wtedy połknie pan „Aukštietė".

— A to już ich biznes.

Hej, mamy więc w końcu typową dla systemu kapitalistycznego sytuację: wielkie ryby chcą połknąć mniejsze. Tylko że w naszych warunkach wszystko jest tak niepewne, że nie wiadomo, jak się to wszystko może skończyć. „Aukšta" jest większa, bogatsza, ale i „Aukštietė" chce się rozbudowywać, otworzyć duży sklep z jakimiś pracowniami, nawet hotelem. I chociaż pan Niunko przepowiada hotelowi rychłą klapę — nie wiadomo, jak los zrządzi.

Zaczekajmy na decyzję sesji Rady Miejskiej. Zobaczymy, kto ma lepsze stosunki... Swoją drogą — czy to temat dla omawiania na sesji?

Barbara ZNAJDZIŁOWSKA
Fot. **W. Charin**

PRASA POLSKA W WILNIE PO 1905 R.

Reforma prawa prasowego dokonana w 1905 r. wprowadziła m.in. równouprawnienie prasy obcojęzycznej z prasą rosyjską. Umożliwiło to wydawcom i dziennikarzom zakładanie pism polskich na Litwie, Białorusi, Ukrainie i w samej Rosji.

Największym po Warszawie w państwie rosyjskim ośrodkiem prasy polskiej było Wilno. W latach 1905–1914 ukazywało się w tym mieście ok. 80 tytułów polskich pism: informacyjnych, społeczno–politycznych, kulturalnych, fachowych i naukowych. Najbardziej znanym dziennikiem wileńskim był „Kurier Litewski". Założył go we wrześniu 1905 r. przywódca ziemiaństwa konserwatywnego na Litwie Hipolit Korwin–Milewski i po kilku tygodniach istnienia pisma powierzył jego redakcję popularnemu publicyście, krytykowi i doświadczonemu dziennikarzowi Czesławowi Jankowskiemu. „Kurier" wyrażał poglądy konserwatystów litewskich zbliżonych do programu Stronnictwa Polityki Realnej. W początkowym okresie dziennik prowadził polemiki z Narodową Demokracją, przeciwstawiając się jej dominacji politycznej. W 1908 r. redaktorem „Kuriera Litewskiego" został Wojciech Baranowski, a kierownikiem literackim Eliza Orzeszkowa. Redakcja dziennika wydawała najpierw co dwa tygodnie, a następnie co tydzień, magazyn ilustrowany poświęcony sprawom miejscowym, w postaci dodatku do pisma, pt. „Życie Ilustrowane" (1906-1909). W październiku 1910 r. „Kurier Litewski" został zawieszony; przybrał wtedy nazwę „Kuriera Wileńskiego" i dopiero na początku 1912 powrócił do swego pierwotnego tytułu.

Obok „Kuriera Litewskiego" najpoważniejszym pismem w Wilnie był „Dziennik Wileński". Gazetę tę wydawała miejscowa organizacja SND. „Dziennik Wileński" ulegał licznym konfiskatom i zawieszeniom, wobec czego zmuszony był zmieniać swój wygląd i tytuł. Od marca 1908 r. do marca 1910 wychodził pod nazwą „Goniec Wileński", a następnie jako „Goniec Codzienny". Na skutek zacieśnienia się więzi politycznych między konserwatystami a narodowymi demokratami działacze obu stronnictw postanowili skupić swych publicystów w jednym organie. W maju 1911 r. zawarto układ, na którego mocy „Goniec Codzienny" (dawny „Dziennik Wileński") połączono z „Kurierem Wileńskim". Współpracownicy obu pism zostali złączeni w jednej redakcji pod wspólnym kierownictwem Wojciecha Baranowskiego i Józefa Hłaski.

Inteligencja postępowa w Wilnie podejmowała różne próby założenia swego organu. W styczniu 1912 r. grupa działaczy z tych kół zaczęła wydawać tygodnik „Przegląd Wileński" pod kierownictwem Ludwika Ambroziewicza. Czasopismo nie mogło jednak zdobyć sobie szerszej popularności i w następnych latach ukazywało się co dwa tygodnie z podwójną numeracją, aż do wybuchu wojny w 1914 r. Zbliżone hasła do programu „Przeglądu Wileńskiego" wysuwał dziennik „Kurier Krajowy" (1911-1914).

W latach 1905-1907, pod wpływem wypadków rewolucyjnych pragnienie czynu ogarnęło wszystkie uspołecznione jednostki spośród inteligencji wileńskiej. Zaczęto otwierać pisma przeznaczone nie tylko dla elitarnych kręgów czytelniczych, lecz także dla szerszych rzesz. Prasę wileńską

przeznaczoną dla chłopów [illegible] warczenej reprezentowały [illegible] „Zorza Wileńska" (1906-1[illegible] jaciel Ludu" (1905-1910). [illegible] pismo wspomagane było finansowo redagowane przez grupę [illegible] kich z Emmą Jelenską-Domb[illegible] na czele. Na początku 1910 r. [illegible] Wileńska" została zawieszona, [illegible] zaczęła się ukazywać jako „Zo[illegible] (1910-1914) z dodatkiem „[illegible] Grządka" (od 1911 r.). Drugi [illegible] wydawany i redagowany przez [illegible] najpierw ukazywał się pod nazwą „[illegible] jaciel Ludu", a następnie jako „[illegible] ciel" (1910-1914). „Zorza Wileńska" [illegible] ulegała wpływom Narodowej [illegible] racji, a „Przyjaciel Ludu" [illegible] chrześcijańsko-społeczne. [illegible] niki szukały czytelników wśród [illegible] i oficjalistów dworskich, [illegible] jąc swe programy do potrzeb [illegible] miejscowej.

Wydawnictwem przeznaczonym dla szerokich kręgów odbiorców założony przez zespół [illegible] 1910 r. popularny dziennik „[illegible] 2 Grosze". Ta tania i dobrze [illegible] na gazeta dzięki energii i [illegible] części założycieli zdobyła [illegible] szerokie koła czytelników w [illegible] Białorusi. Wkrótce jednak [illegible] wana, zaczęła się ukazywać [illegible] ta Codzienna" (1911-1914), [illegible] specyficzne uzupełnienie „[illegible] dziennej" stanowił tygodnik [illegible] „Wiadomości Ilustrowane" [illegible] 1914).

Dla uzyskania pełnego [illegible] bardziej reprezentowanych [illegible] leńskich należy dodać [illegible] sięcznik dla młodzieży „[illegible] (1908-1914); dwutygodnik, [illegible] miesięcznik, wydawany przez [illegible] Stanisława Miłkowskiego [illegible] Czyn" (1909-1912); dwutygodnik [illegible] kobiet pod redakcją Ludwi[illegible] „Nasze Ognisko" (1913-1914).

Wśród wielu pism humo[illegible] nych wychodzących w Wilnie [illegible] „Bomba" (1908-1910), „Wil[illegible] (1909), „Strzała" (1913-1914) [illegible] kowiec" (1913-1914), wyda[illegible] osiągnęła jedynie „Plotka Wil[illegible] (1907-1908), zdobiona karyka[illegible] Bohusza–Siostrzeńcewicza.

Do grupy pism informa[illegible] społecznych należał organ [illegible] wieństwa diecezji wileńskiej [illegible] 1909 r., pt. „Dwutygodnik Die[illegible] ny".

W 1906 r. powstało w Wil[illegible] warzystwo Przyjaciół Nauk, [illegible] pracowników naukowych i [illegible] nauki. Przez cały okres istnie[illegible] wało organ pn. „Rocznik Towa[illegible] Przyjaciół Nauk" oraz przez [illegible] czas patronowało pismu „[illegible] „Kwartalnik Litewski". Pismo [illegible] wał i redagował literat i publ[illegible] mieszkały na stałe w Poczdam[illegible] Obst. W latach 1910-1911 [illegible] ogółem 6 zeszytów kwartalnik[illegible] zamieszczało artykuły dotyczą[illegible] ologii, historii, sztuki, etnogr[illegible]

Władysław POCIEJ

Zjazd przedsiębiorców polonijnych

Grupa działaczy społecznych i gospodarczych organizuje Zjazd Przedsiębiorców Polonijnych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w dniach 23 — 26 września br. Organizatorem zjazdu jest Stowarzyszenie Chrześcijańskich Przedsiębiorców w Polsce z siedzibą w Lublinie. Honorowy patronat nad zjazdem objęli marszałek Sejmu Wiesław Chrzanowski, wicepremier Henryk Goryszewski, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Andrzej Stelmachowski i in.

Celem przedsięwzięcia jest promocja gospodarcza regionu i nawiązanie współpracy gospodarczej między przedsiębiorstwami. Region jest bardzo atrakcyjny pod tym względem.

W czterodniowej konferencji wezmą udział eksperci, praktycy i przedsiębiorcy z ośrodków polonijnych świata oraz regionu lubelskiego, przedstawiciele parlamentu i rządu, agencji i organizacji międzynarodowych, banków, producenci rolni i in.

Konferencja umożliwi uczestnikom wymianę informacji, nawiązanie kontaktów, dostarczy uczestnikom różnorodnych materiałów informacyjnych i fachowych, umożliwi kontakty z zaproszonymi ekspertami.

Tematyka konferencji: „Przemiany gospodarcze w Polsce a udział kapitału zagranicznego (polonijnego)", „Trudności w zaangażowaniu w Polsce kapitału zagranicznego (polonijnego)", „Region lubelski w dobie przemian gospodarczych w Polsce", „Perspektywy rozwoju gospodarczego regionu lubelskiego a współpraca z zagranicą".

Być może ktoś z Litwy zechce wziąć udział w konferencji, podajemy więc adres, pod który należy przesłać swe dane: Lublin, Rynek 2, tel/fax 229–25.

W zgłoszeniu należy podać: imię i nazwisko, adres zamieszkania, kraj, nazwę firmy, branżę, w której działa, podstawowy produkt (usługę), rok założenia, formę własności, teren działania, wielkość zatrudnienia, roczny obrót (w USD), czy przedsiębiorstwo miało dotychczas kontakty z firmami polskimi (jakimi?), jaką formą ewentualnej współpracy jest zainteresowane.

Inf. wł.

Prezydent przyjął głównego rabina

WILNO (ELTA). Prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas 21 maja przyjął głównego rabina Litwy Dawida Smitha oraz grupę przedstawicieli Wspólnoty Żydowskiej Litwy.

— Bardzo się cieszę, że Wasza Ekscelencja złożył mi wizytę, powiedział prezydent. — Sądzę, że spotkanie to przyczyni się do tego, żeby nasze stosunki z Żydami na Litwie były normalne, dobre.

Dawid Smith odnotował, że jako przedstawiciel kół religijnych świata dużo podróżuje po różnych krajach i z uznaniem wyraża się o Litwie.

— Wzywam ludzi do popierania Litwy, uczestniczenia w jej życiu, pomaganiu w rozwijaniu przedsiębiorczości, jak też zasilania inwestycjami — powiedział on.

Dawid Smith powiedział, że jest zadowolony z podpisanej ostatnio deklaracji o współżyciu między wspólnotami katolicką i judaistyczną oraz z tego, że będzie miał możliwość wespół z przedstawicielami innych wyznań religijnych spotkać się z Ojcem Świętym podczas jego wizyty na Litwie.

Przewodniczący [illegible] Więźniów Getta Dimitrijus [illegible] członek komitetu współorg[illegible] Grigorijus Fišas, zastępca [illegible] Litewskiego Muzeum Żydo[illegible] Grigorijus Fanilevičius [illegible] jak przebiegają przygotowa[illegible] rocznicy ludobójstwa Żydów w [illegible] opowiedział o sprawach [illegible] Żydowskiej.

Huczny festyn w Niemenczynie

(Dokończenie ze str. 1)

Średniej. Szkoda, że nie ali do Niemenczyna „Ej-anie". Po drodze zepsuł utokar. Musieli wrócić. Po pierwszy uświetnił „Kwiaty ", swoją obecnością Chór wników Kultury rejonu wi-ego pod kierownictwem Nazarenko. Byli też gość Polski — zespoły folklory-ze Suwałk, z Siemiatycz, ga.

byli nawet artyści z Zaol-zespół młodzieżowy pie-tańca „Łączka" z Bystrzy-wadzony przez Marię Po-Pozostali — to stali wicze: „Jutrzenka" z czyna, „Niemieżanka", anka", „Mejszagola-Borowiczka" i „Borowian-Czarnego Boru. „Zgoda" Henryka Kasperowi-Szkoły Średniej w Ru-„Mościszczanka", „Ma-ka", „Kapela Kaziuka Wi-go" z Mickun, no i o-cie „Wileńszczyzna".

Wśród oficjalnych gości byli nsulor RP w Wilnie Jan ski, kierownik Departamen-ds. narodowości — Hali-Sobeckaite, senator RP Jó-Kuczyński, liczni dziennika-prasy, radia i TV oraz or-atorzy święta na czele z Mincewiczem oraz kiero-em do spraw kultury od-ZPL rejonu wileńskiego Drozd. Koncert prowa-niezmiennie Anna Adamo-wykazując jak zawsze du-humoru sytuacyjnego.

Rozbrzmiewało, rozśpiewało się polskiej pieśni. Od pieś-niotycznych poprzez polo-, narzury, trzeciomajowe utwory sakralne, poprzez niemiecczyńską polkę, krakowiak itp. „Zgoda" zaprezentowała kujawiak i oberek oraz suitę kaszubską i rzeszowską. „Ballada" sięgnęła po folklor kurpiowski, ale najwięcej było pieśni z miasteczek i wsi podwileńskich. Pieśni czasem rzewnych, czasem żartobliwych, ale ujmujących swoją prostotą i bezpośrednią logiką ludową. „Stoi w polu grusza" — śpiewała „Magunianka", z kolei „Mościszczanka" stwierdzała, że jak „masz pieniądze — jesteś pan". „Borowianka" i „Mejszagolanie" śpiewali o miłości. O tym, że na dworze ciemno, że pokochać łatwo, a zapomnieć trudno. I o tych, co płynęli po morzu...

„Wileńszczyzna" zaprezentowała „Walc „kaziukowy" oraz suitę śląską. „Kapela Kaziuka Wileńskiego" pod kierownictwem Józefa Bożerockiego, jak co roku cieszyła widzów poleczką „Dziadek", a zresztą kapela miała powody do radości. Otóż oddział Towarzystwa Miłośników Wilna i Grodna w Ełku na czele z panią prezes Haliną Orzechowską sprawił kolejną niespodziankę zespołowi. Tym razem ufundował koszule dla estradowej grupy mickuńskiej „Sami Swoi". Ileż ciepłych słów pod adresem uczestników „Kapeli Kaziuka Wileńskiego" i „estradowców" z Mickun powiedziała pani Orzechowska! Wzruszało to wszystkich, bowiem było autentyczne — z serca płynące...

Pięknie prezentowali się na leśnej estradzie w Niemenczynie zespoły z Macierzy. Olśniły widzów pięknem i bogactwem strojów regionalnych i narodowych. Pan Czesław Kujawski, choreograf z Elbląga, przywiózł na festyn swój świetny zespół młodzieżowy „Młody Elbląg". Jakże pięknie wypadli w uroczystym polonezie i mazurze! Długo będą pamiętać mieszkańcy Niemenczyna to uroczyste wyjście tancerzy w pięknych barwnych kontuszach. A zresztą skocznego „Szota" warmińskiego pamiętać będą. Nazajutrz dali jeszcze koncert w Wilnie, w Pałacu Łączności-ców. Odwiedzili też Ostrą Bramę, by złożyć hołd Matce Miłosierdzia. Uroczystym polonezem, tym razem w strojach krakowskich, szli ulicą Ostrobramską...

Wróćmy jednak do Niemenczyna. Tam również przybyła 30-letnia już „Łączka" z Czech. Zatańczyła czeską polkę i kilka tańców polskich z okolic Lublina. Mają w repertuarze również tańce litewskie. Mali konferansjerzy zapowiadali, że „Łączka" często wyjeżdża do Polski na występy na różne festiwale i stamtąd czerpie bogactwo repertuarowe. A zresztą, tam na Zaolziu w Czechach, jako rodowici Polacy starają się kultywować poprawność języka i folklor rodzimy.

Grali też na festynie cymbaliści z Ełku, „Zespół „Pojezierze". Każdy występ niósł swój nastrój. Reasumując jubileuszowy festyn, zaznaczę, że w tym roku „Kwiaty Polskie" były naprawdę jaskrawe, a zespoły solidnie przyszykowane. Dzieląc się wrażeniami z festynu, senator RP Józef Kuczyński powiedział:

— Jestem niewymownie rad, że miałem możność uczestniczenia w tak niepowtarzalnej imprezie, jaką jest festiwal kultury polskiej w Niemenczynie. Wszystkim organizatorom życzę niegasnącego zapału, a uczestnikom święta — zawsze udanych prezentacji swojego kunsztu widzom życzę zawsze wzruszających doznań, jakie sam przeżyłem wczoraj w Niemenczynie. Życzenia te przekazuję w imieniu Senatu RP i swoim własnym. Podobnymi wzruszeniami podzielili się również inni goście festynowi.

Alina LASSOTA

NA ZDJĘCIACH: migawki z festynu w Niemenczynie; „Młody Elbląg" Czesława Kujawskiego; „Łączka" z Czech; jak co roku śpiewał uroczyście chór łączony ze wszystkich zespołów z Wileńszczyzny.

Fot. **Walery Charin**

SPORT

ELOWNIKU — MUNDIAL

ód na stołecznym stadio-Zalgiris" piłkarska reprezen-Litwy w kolejnym spotka-limacyjnym europejskiej III XV Mundialu zmierzy narodową jedenastką Irlan-. W obecności swych wi-nadarza się dobra szansa ienia dorobku o kolejny a może i punkty. Warto mnieć, że ponad rok temu adzkie pierwszy mecz tych ończył się remisem —

Podczas gdy inni ciułają piłkarze Grecji mogą nieszyć ze zdobytego a do puli finałowej. W nie-w Moskwie potrafili oni ywać z Rosją — 1:1. Wła-ez pierwszy w historii fi-piłkarskich mistrzostw wyliczą, w gronie najle-

prowadzą w tabeli eu-ej grupy V, notując 10 6 meczach. Wszystko e na to, że drugą prze-tej grupy zdobędą Ros-janie, którym brakuje po temu ledwie jednego punktu.

Następny mecz w europejskiej grupie V odbędzie się 2 czerwca br. kiedy to Islandia podejmie Rosję.

* Jeszcze bardziej umocnili się na prowadzeniu w europejskiej grupie IV Belgowie. W sobotę pokonali oni Wyspy Owcze — 3:0.

Belgia prowadzi w tabeli, gromadząc 14 pkt po 8 meczach. Na drugiej pozycji plasują się Rumuni mający 9 pkt po 6 spotkaniach.

Najbliższe spotkanie w tej grupie to pojedynek Czech i Słowacji z Rumunią, wyznaczony na 2 czerwca br.

CHIŃCZYCY ZAWIEDZENI

Minionej niedzieli w Goeteborgu dobiegły końca 42 mistrzostwa świata w tenisie stołowym. Pewien niedosyt mogą odczuć Chińczycy, którzy choć i wywieźli z Goeteborga 4 złote kruszce, zamienili je z pewnością na 3, ale w innych konkurencjach. Najbardziej prestiżowy finał w singlu mężczyzn odbył się bowiem bez ich udziału. O „złoto" walczyli J.-P. Gatien (Francja) i J.-M. Saive (Belgia). Po zaciętym meczu zwyciężył Gatien — 21:19, 17:21, 21:14, 17:21, 21:18.

Zabrakło też Chinek w finale singla kobiet, choć tu Azjatki wypadły z honorem. Złoty medal zdobyła Hyun Jung-hwa z Korei Płd., pokonując Chen Jing (Tajwan — 21:16, 21:15, 21:14).

Wewnętrzną sprawą reprezentantów Chin były natomiast finały debla kobiet i mężczyzn. W pierwszym tryumfowały Liu Wei i Qiao Yunping, pokonując swe rodaczki Deng Yaping i Qiao Hong, a w drugim tytuły mistrzowskie zdobyli Wang Tao i Lu Lin, wygrywając w finale z Ma Wenge i Shang Li.

I wreszcie w ostatnim finale chiński mikst Wang Tao — Liu Wei w wielkim finale wygrał z reprezentantami Korei Płd. Yoo Nam-kyu, Hyun Jung-hwa.

Najpokaźniejsze medalowe łupy zgarnęli w Goeteborgu Chińczycy, zdobywając 4 złote, 3 srebrne i 4 brązowe medale. Dalsze lokaty zajęli pingpongiści Korei Płd. (1—1—2), Szwecji (1—0—1), i Francji (1—0—0). W porównaniu z poprzednimi mistrzostwami świata w Chibie zabrakło wśród medalistów zawodników Grecji, Węgier, Czechosłowacji, Jugosławii i ZSRR, pojawili się reprezentaci Chorwacji, Tajwanu i Niemiec. Jeśli w Chibie medale rozjechały się do 12 krajów — to w Geoteborgu na podium stawali reprezentanci i reprezentantki 11 państw.

„LEGIA" — LIDEREM

W sobotę grana była 29 kolejka piłkarskiej ekstraklasy Polski. Oto jej szczegóły: „Legia" Warszawa — GKS — 3:1, „Hutnik" Kraków — „Górnik" Zabrze — 3:0, „Ruch" Chorzów — „Widzew" Łódź — 0:2, „Stal" Mielec — „Śląsk" Wrocław — 0:2, „Olimpia" Poznań — „Lech" Poznań — 1:2, „Zagłębie" Lubin — „Szombierki" Bytom — 1:2, „Jagiellonia" Białystok — „Zawisza" Bydgoszcz — 0:1, „Siarka" Tarnobrzeg — „Pogoń" Szczecin — 0:1, ŁKS — „Wisła" Kraków — 1:1.

W tabeli prowadzi „Legia" z dorobkiem 40 pkt. O punkt mniej notują „Lech" i ŁKS, a o 2 — „Ruch" i „Widzew".

W ekstraklasie Polski nastąpiła przerwa, spowodowana sobotnim występem reprezentacji Polski w eliminacyjnym spotkaniu piłkarskich mistrzostw świata z Anglią na stadionie w Chorzowie.

Nauczyciele wf — do Polski

Nauczyciele wychowania fizycznego ze szkół polskich Wilna i Wileńszczyzny, chętni wyjazdu w sierpniu br. do Polski na kurs doskonalenia kwalifikacji, proszeni są o skontaktowanie się z klubem sportowym Polaków na Litwie „Polonia" (tel. 75-22-28).

Wyjazd ten byłby swoistym ciągiem, dalszym seminarium, jakie KSPL „Polonia" przeprowadził na początku lutego br. dla naszych nauczycieli wychowania fizycznego z udziałem gości z Polski — metodyków zamiejscowego wydziału wychowania fizycznego w Gorzowie Wielkopolskim Poznańskiej Filii Akademii Wychowania Fizycznego.

Wzorcowy statut spółdzielni budowy domu mieszkalnego

Część ogólna

1. Spółdzielnia budowy domu mieszkalnego (dalej zwana spółdzielnią) jest zrzeszeniem osób fizycznych, dążącym do zaopatrzenia jego członków w indywidualne domy mieszkalne lub mieszkania (dalej zwane pomieszczeniami mieszkalnymi).

2. Inicjatywa założenia spółdzielni może pochodzić od samorządów, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji i osób fizycznych.

3. Spółdzielnia ma prawa osoby prawnej, które zdobywa od dnia zarejestrowania jej statutu w zarządzie miejskim (rejonowym).

Nowa spółdzielnia budowy domu mieszkalnego może być zarejestrowana dopiero po rozstrzygnięciu kwestii finansowania budowy.

4. Członkami spółdzielni są osoby zatwierdzone na zebraniu założycielskim spółdzielni, jak również przyjmowane później w trybie przewidzianym przez ten statut.

5. Siedziba spółdzielni znajduje się

(adres i inne rekwizyty)

6. Spółdzielnia w swej działalności kieruje się ustawami Republiki Litewskiej, aktami uzupełniającymi ustawy oraz niniejszym statutem.

Prawa i obowiązki spółdzielni

7. Spółdzielnia ma prawo:

7.1. posiadać własną nazwę, pieczęć, konto bankowe;

7.2. w ustawowym trybie korzystać z kupionej, wydzierżawionej bądź w inny sposób prawnie nabytej działki ziemi;

7.3. uzyskać kredyty;

7.4. zawierać umowy na projektowanie i budowę pomieszczeń mieszkalnych lub projektować i budować je sposobem gospodarczym;

7.5. w ustalonym trybie projektować i zakładać w domu mieszkalnym przedsiębiorstwa handlowe, żywienia zbiorowego, usługowe, instytucje i pomieszczenia o innym przeznaczeniu.

7.6. przyjmować do spółdzielni nowych członków i usuwać z niej.

7.7. łączyć się z innymi spółdzielniami lub reorganizować w mniejsze spółdzielnie.

8. Spółdzielnia zobowiązana jest:

8.1. przestrzegać norm i przepisów projektowania, budowy, rekonstrukcji, użytku technicznego budynków i pomieszczeń mieszkalnych, jak również wymogów sanitarnych, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody;

8.2. w ustalonym trybie przedstawiać państwowemu biuru inwentaryzacji, projektowania i usług dokumenty, niezbędne do przeprowadzenia inwentaryzacji technicznej budynków, obiektów i działek oraz ich zarejestrowania prawnego.

8.3. w czas uiszczać podatki i inne ustalone przez prawo płatności.

9. Spółdzielnia odpowiada za swe zobowiązania należącym do niej mieniem.

Spółdzielnia nie odpowiada za zobowiązania swych członków, ci zaś nie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni.

10. W swym statucie spółdzielnia ma przewidzieć, że pomieszczenia mieszkalne mogą należeć do członków spółdzielni w jednej z następujących form:

10.1. na prawach własności, gdy każdy członek spółdzielni, po wpłaceniu udziału, nabywa prawo własności na indywidualny dom mieszkalny lub mieszkanie, którymi dysponuje według własnego uznania, natomiast pomieszczenia ogólnego użytku, konstrukcje i wyposażenie inżynieryjne w wielomieszkaniowych domach mieszkalnych stanowią wspólną częściową własność;

10.2. prawo wspólnej częściowej własności, gdy każdy członek spółdzielni po wpłaceniu udziału uzyskuje prawo dysponowania przeznaczonymi dlań pomieszczeniami mieszkalnymi;

10.3. forma udziału, gdy członek spółdzielni uzyskuje prawo własności do udziału, jednakże nie uzyskuje takiego prawa do pomieszczeń mieszkalnych, które pozostają własnością spółdzielni.

Środki spółdzielni

11 Środkami spółdzielni są:

11.1. wstępna składka członkowska;

11.2. udział członków spółdzielni;

11.3. kredyty uzyskane przez spółdzielnię;

11.4. inne wpływy.

12. Zgodnie z uchwałą ogólnego zebrania członków spółdzielni, może ona utworzyć specjalny fundusz na zaspokajanie własnych potrzeb, odpowiadający statutowi spółdzielni. Tryb utworzenia i wykorzystania tych funduszów ustala ogólne zebranie członków spółdzielni.

Środki spółdzielni są ewidencjonowane w trybie ustalonym przez ustawy.

Prawa i obowiązki członków spółdzielni i członków ich rodzin, członkostwo w spółdzielni

13. Członek spółdzielni ma prawo:

13.1. uczestniczyć w ogólnych zebraniach członków spółdzielni, wybierać i być wybranym do zarządu lub komisji rewizyjnej, składać propozycje dotyczące wszystkich kwestii działalności spółdzielni;

13.2. uczestniczyć w budowie domu mieszkalnego własną pracą i mieniem oraz otrzymywać za to wynagrodzenie;

13.3. upełnomocnić członka swej rodziny, inną osobę do reprezentowania go w spółdzielni;

13.4. na podstawie zatwierdzonej notarialnie umowy przekazać swój udział współmałżonkowi, dzieciom, rodzicom czy innym osobom. Jeżeli oszczędności udziałowe zostały osiągnięte w okresie małżeństwa, to do przekazania udziału potrzebna jest zgoda drugiego współmałżonka;

13.5. wystąpić ze spółdzielni w dowolnym czasie.

14. Członkowie rodziny, mieszkający razem z członkiem spółdzielni, mają jednakowe prawa do pomieszczeń mieszkalnych w domu mieszkalnym, który buduje spółdzielnia.

15. Członek spółdzielni powinien:

15.1. przestrzegać statutu spółdzielni i uchwał ogólnego zebrania członków (pełnomocników) spółdzielni;

15.2. w czas wnosić wszystkie opłaty i podatki docelowe, których wysokość i tryb uiszczania ustala ogólne zebranie członków spółdzielni.

16. Członek spółdzielni może być usunięty ze spółdzielni, jeżeli:

16.1 nie wpłaca przed ustalonym terminem składki wstępnej, udziału i innych wpłat;

16.2. nie wykonuje wymagań statutu spółdzielni, uchwał ogólnego zebrania członków spółdzielni.

17. Osobie występującej lub usuniętej ze spółdzielni nie później niż w okresie trzech miesięcy od dnia wręczenia podania w sprawie wystąpienia ze spółdzielni albo od dnia podjęcia decyzji o usunięciu z niej zwraca się oszczędności jego udziału i innych wpłat (indeksowanych na podstawie publikowanego przez Departament Statystyki przy rządzie Republiki Litewskiej współczynnika w związku z podrożeniem przeciętnej budowy domów mieszkalnych wynikającym z inflacji).

Jeżeli prawo do udziału kwestionuje współmałżonek osoby, występującej ze spółdzielni, to udział zwracany jest na podstawie orzeczenia sądu.

18. Udział zmarłego członka spółdzielni dziedziczy jego spadkobierca (spadkobiercy) w trybie ustalonym przez ustawy. W tym przypadku prawo wstąpienia do spółdzielni uzyskuje spadkobierca (spadkobiercy). Prawo pierwszeństwa wstąpienia do spółdzielni ma ten spadkobierca (spadkobiercy), który(którzy) mieszka razem ze spadkodawcą i nie ma własnego pomieszczenia mieszkalnego.

Spory między kilkoma spadkobiercami dotyczące prawa być członkami spółdzielni rozstrzygane są w trybie sądowym.

19. Spadkobierca, przyjęty do spółdzielni na miejsce zmarłego członka, odpowiada za wszystkie jego powinności wobec spółdzielni.

20. Udział albo pomieszczenia mieszkalne między współmałżonkami lub byłymi współmałżonkami mogą być podzielone na podstawie wzajemnego porozumienia, które udokumentowuje się zatwierdzoną notarialnie umową, albo w trybie sądowym.

Zarządzanie spółdzielnią

21. Organami zarządzania spółdzielnią są:

21.1. ogólne zebranie członków spółdzielni — najwyższy organ zarządzania spółdzielnią;

21.2. zebranie pełnomocników (w razie potrzeby);

21.3. zarząd spółdzielni, który wybiera ogólne zebranie członków spółdzielni;

21.4. prezes spółdzielni.

22. Ogólne zebranie członków spółdzielni ma prawo:

22.1. zakładać spółdzielnię, zatwierdzać jej statut i listę członków;

22.2. rozstrzygać kwestię przyjmowania nowych członków do spółdzielni i usuwania z niej;

22.3. zatwierdzać preliminarz dochodów i wydatków oraz sprawozdanie z jego wykonania;

22.4. ustalać wysokość składki wstępnej i innych wpłat oraz tryb ich płacenia;

22.5. ustalać tryb zwracania udziału i wpłat osobie występującej lub usuniętej ze spółdzielni;

22.6. wybierać spośród członków spółdzielni zarząd spółdzielni (prezesa spółdzielni) i komisję rewizyjną (rewidenta), rozstrzygać kwestie usuwania ze stanowiska członków zarządu (prezesa spółdzielni) i członków komisji rewizyjnej (rewidenta);

22.7. zatwierdzać listę etatowych pracowników spółdzielni oraz ich uposażenia służbowe;

22.8. tworzyć specjalne fundusze spółdzielni;

22.9. ustalać tryb przydzielania zbudowanych pomieszczeń mieszkalnych wśród członków spółdzielni;

22.10. rozstrzygać kwestie reorganizacji lub likwidacji spółdzielni.

23. Ogólne zebranie członków spółdzielni na podstawie ustalonej przez siebie kwoty może wybierać pełnomocników i przekazywać ich zebraniu wszystkie albo część swych funkcji.

24. Zarząd spółdzielni wybierany jest co najmniej w liczbie trzech członków spółdzielni. Termin jego pełnomocnictw ustala ogólne zebranie członków (pełnomocników spółdzielni).

25. Zarząd albo ogólne zebranie członków (pełnomocników) spółdzielni wybiera prezesa zarządu, a w razie potrzeby również jego zastępcę(–ców) oraz sekretarza.

26. Ogólne zebranie członków (pełnomocników) spółdzielni zamiast zarządu może wybrać przewodniczącego spółdzielni i przekazać mu odpowiednie pełnomocnictwa;

27. Ogólne zebranie członków (albo pełnomocników) spółdzielni zarząd (prezes) spółdzielni zwołuje co najmniej raz do roku. Nadzwyczajne zebranie zwołuje się na żądanie komisji rewizyjnej (rewidenta) albo trzeciej części członków (pełnomocników) spółdzielni. Nadzwyczajne zebranie zarząd (prezes) spółdzielni może zwołać również z własnej inicjatywy. Informację dotyczącą zebrania każdy członek (pełnomocnik) spółdzielni powinien otrzymać nie później niż o 5 dni przed zebraniem.

28. Ogólne zebranie członków spółdzielni uważane jest za prawomocne, jeżeli uczestniczy w nim ponad połowa członków spółdzielni, a zebranie pełnomocników — co najmniej dwie trzecie pełnomocników.

Ogólne zebranie członków spółdzielni podejmuje decyzje zwyczajną większością głosów uczestniczących w nim członków spółdzielni w drodze jawnego lub tajnego głosowania. Uchwały powszechnego zebrania członków spółdzielni w sprawie wysokości składki wstępnej i innych opłat, usuwania członków ze spółdzielni, jej reorganizacji lub likwidacji podejmowane są większością dwóch trzecich głosów członków spółdzielni.

29. Zebranie pełnomocników podejmuje uchwały większością dwóch trzecich głosów uczestniczących w nim pełnomocników w drodze jawnego lub tajnego głosowania. Uchwały zebrania pełnomocników w sprawie wysokości składki wstępnej i innych opłat, usuwania członków ze spółdzielni, jej reorganizacji lub likwidacji podejmowane są większością trzech czwartych głosów pełnomocników.

30. Zarząd spółdzielni (prezes spółdzielni) co roku składa sprawozdanie przed ogólnym zebraniem członków (pełnomocników) spółdzielni.

31. Zarząd spółdzielni (prezes spółdzielni):

31.1. organizuje budowę pomieszczeń mieszkalnych spółdzielni;

31.2. wręcza członkom spółdzielni nakazy płatnicze, zgodnie z przeznaczeniem wykorzystuje środki spółdzielni;

31.3. w imieniu spółdzielni zawiera umowy i inne transakcje;

31.4. przyjmuje do pracy i zwalnia etatowych pracowników spółdzielni. Mogą być nimi zarówno członkowie spółdzielni, jak też inne osoby;

31.5. jeżeli budownictwo realizowane jest sposobem wykonawczym, po uzgodnieniu z wykonawcą, ustala

3.2. mieszkanie w ... jego właściciel może wprowadzić bie ustalonym przez rząd Litewskiej;

3.3. wobec spółdzielni mieszkalnych oraz ... użytkowania domów ... nie stosuje się Ustawy ... tewskiej o przedsiębiorstwach państwowych, ustawy Republiki tewskiej o przedsiębiorstwach Ustawy Republiki Litewskiej dzielniach gospodarczych.

4. Uznać za nieważne ... uchwały nr 75 Rady Ministrów ... z 28 lutego 1983 r. „O spółdzielniach budownictwa mieszkaniowego" (Dz. U. 1983, nr 8–93).

Premier Adolfas SLEŽEVIČIUS
Minister budownictwa i urbanistyki
Algirdas VAIČIULIS

naklady pracy członków spółdzielni ... członków ich rodzin, pomagając ... budowie pomieszczeń mieszkalnych oraz tryb zaliczania ich do ...

31.6. Realizuje lub organizuje nadzór techniczny nad robotami ... dowlanymi;

31.7. prowadzi biurowość ... kowość, spełnia inne funkcje ... z niniejszym statutem;

31.8. reprezentuje spółdzielnię ... sądzie, arbitrażu, organach administracyjnych i innych organizacjach.

32. Zarząd spółdzielni (prezes spółdzielni) na podstawie decyzji ... zatwierdzonych przez ogólne zebranie członków (pełnomocników) spółdzielni ma prawo dysponować środkami spółdzielni, znajdującymi się na jej koncie w banku.

Kontrola działalności spółdzielni i rozpatrywanie sporów

33. Działalność spółdzielni kontroluje komisja rewizyjna (rewident), której okres pełnomocnictw ... ogólne zebranie członków (pełnomocników) spółdzielni.

34. Komisja rewizyjna (rewident) powinna co najmniej raz do roku ... nywać rewizji działalności gospodarczo-finansowej spółdzielni i przedstawiać sprawozdanie na ogólnym zebraniu członków (pełnomocników) spółdzielni.

35. Działalność spółdzielni ... kontrolować instytucje państwowe ... trybie ustalonym przez ustawy.

36. Spory między spółdzielnią a członkami, jak też między spółdzielnią i przedsiębiorstwami oraz innymi organizacjami rozstrzygane są w trybie sądowym.

Reorganizacja i likwidacja spółdzielni

37. Na mocy uchwały ogólnego zebrania członków (pełnomocników) spółdzielni spółdzielnia może być reorganizowana zgodnie z ustawami Republiki Litewskiej. Uchwałę ogólnego zebrania członków (pełnomocników) spółdzielni w sprawie reorganizacji spółdzielni ... rejestrować zarząd miejski (rejonowy).

38. Działalność spółdzielni ustaje:

38.1. jeżeli ogólne zebranie członków (pełnomocników) spółdzielni uznaje, że trzeba spółdzielnię ... dować;

38.2. na innych zasadach ... nych przez ustawy Republiki ... skiej.

39. Spółdzielnię likwiduje ... bie ustalonym przez ustawy ... Litewskiej.

40. Po zakończeniu budowy ... mieszkalnego powinna być ... spółdzielnia eksploatacji domu ... kalnego.

USTAWA REPUBLIKI LITEWSKIEJ

O ROZLICZENIACH Z BUDŻETEM

Artykuł 1. Terminy wnoszenia do budżetu obowiązkowych wpłat przez podmioty gospodarcze Republiki Litewskiej ustalają ustawy regulujące tryb wnoszenia tych wpłat.

Artykuł 2. Kwestie odroczenia terminów wnoszenia przez podmioty gospodarcze obowiązkowych wpłat do budżetu rozpatruje komisja powołana przez rząd Republiki Litewskiej. Komisja ta powinna rozpatrzyć podania podmiotów gospodarczych w sprawie stosowania ekonomicznych sankcji za nieprawidłowo obliczone wpłaty do budżetu w latach 1991–1992 i jeżeli przedsiębiorstwa życzą, zezwolić na zwiększenie o kwotę obliczonych sankcji gospodarczych kapitału państwowego, przedsiębiorstw państwowych i państwowo–akcyjnych, a zamkniętym spółkom akcyjnym zezwolić na rozliczania się z państwem za sankcje gospodarcze akcjami, które mogą być emitowane w trybie ustalonym przez ustawę Republiki Litewskiej o spółkach akcyjnych. Akcje te przekazuje się Litewskiemu Bankowi Inwestycyjnemu.

Artykuł 3. Decyzje w sprawie odroczenia terminów uiszczania wpłat do budżetu podejmuje minister finansów Republiki Litewskiej na podstawie zaleceń komisji powołanych przez rząd Republiki Litewskiej.

Artykuł 4. Podmioty gospodarcze, które nie wniosą wpłat do budżetu przed dniem odroczenia terminu wpłaty, płacą kary za cały odroczony okres. Kary obliczane są od indeksowanej odroczonej sumy wpłat do budżetu. Tryb indeksowania ustala rząd Republiki Litewskiej.

Artykuł 5. Indeksując nominalny kapitał państwowy przedsiębiorstw państwowych i państwowo-akcyjnych, zwiększyć go o obliczone w roku 1992 i nie wpłacone do budżetu państwa obowiązkowe wpłaty i sumę kar. Tryby indeksowania ustala rząd Republiki Litewskiej.

Artykuł 6. Rząd Republiki ... powinien:

1) do 3 maja 1993 r. zatwierdzić ... do rozpatrywania kwestii odroczenia ... minów wnoszenia wpłat do budżetu ...

2) do 25 maja 1993 r. ustalić ... ny w tej ustawie tryb indeksowania ...

Ogłaszam te ustawy przyjęte ... Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki ...
Algirdas BRAZAUSKAS

Wilno, 22 kwietnia 1993 r.

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ
Nr 280 z 23 KWIETNIA 1993 r.

O SPÓŁDZIELNI DOMU MIESZKALNEGO ORAZ ZATWIERDZENIU STATUTU SPÓŁDZIELNI UŻYTKOWANIA DOMU MIESZKAL...

Rząd Republiki Litewskiej **postanawia:**

1. Zatwierdzić w załączeniu:

1.1. wzorcowy statut spółdzielni budowy domu mieszkalnego;

1.2. wzorcowy statut spółdzielni użytkowania domu mieszkalnego.

2. Zalecić zarządom miejskim (rejonowym) do 1 września 1993 r. przerejestrować statut istniejących zrzeszeń budownictwa mieszkaniowego, zreorganizowanych w spółdzielnie.

3. Ustalić, że:

3.1. w wielomieszkaniowym domu, w którym wszystkie mieszkania stanowią własność prywatną członków spółdzielni, pomieszczenia mieszkalne i wspólnego użytku, konstrukcje domu oraz wyposażenie inżynieryjne stanowią częściową wspólną własność gospodarzy wszystkich mieszkań;

Bogu dziękujcie, ducha nie gaście"

...etyam, jak przed kilku ...cami podczas kolejnego ...nia Rady Forum Młodzieży ...ej padła propozycja prze...enia Olimpiady Wiedzy ...ijnej. Dla organizatorów za...ł się okres wytężonej pracy, ...estników i ich opiekunów ...prawdzian wiedzy i możliwo...ści trudno byłoby zliczyć, ...estników wzięło udział we ...ich turach olimpiady, ale ...e w II, strefowej, uczestni...ponad 500 dzieci i młodzie...i do finału dotarła szczęśliwa ...ia – już o czymś świadczy. O...ała obudziła szkoły, pod...maczenie lekcji religii, ...ywowała społeczeństwo, bo ...ywani byli nie tylko nau...ele i uczniowie, a również ...natrice, do spotkania z Oj...Świętym we wrześniu br. ...mawało imprezie wiele in...cji i organizacji, które ufun...owały wspaniałe nagrody, swe...ogosławieństwa udzielił ró...n ks. arcybiskup wileński ...ys Juozas Bačkis.

...m po przeszło 2 miesiącach ...du i zmagań 18 maja 40 u...ników zebrało się na ostat...ę. Nieprzypadkowo właś...n dzień został wybrany na ...enie Olimpiady. 18 maja ...ypada 73 rocznica urodzin pa...a Jana Pawła II, a dokładnie ...d miesiącem — 18 kwietnia ...w Rzymie odbyła się beaty...cja s. Faustyny Kowalskiej. ...ogłaszona s. Faustyna ma ...pośredni związek z kościołem ...Ducha w Wilnie, gdzie od...bało się uroczyste zakończenie ...ypady: znajduje się tu ory...ny obraz „Jezu, ufam To...i namalowany wg. opisu s. ...ny. Wspólne odmówienie ...ułki do Miłosierdzia Bożego...tem Msza św., celebrowa...przez ks. biskupa Juozasa ...sa, a na zakończenie — ...enie wyników i wręczenie ...ód.

...grupie B (uczniowie 4—6 ...najlepsze były Justyna Tal...z Ejszyszek i Katarzyna ...z Nowej Wilejki, II na-grodę otrzymała Barbara Gulbicka z Wilna.

W grupie C (ucz. 7—9 klas): Olga Borysiewicz (Rudomino), Łucja Pietraszun (Butrymańce), Maryla Kurylonok (Landwarów).

W grupie D (ucz. kl. 10—12): Alicja Leuto (Ejszyszki), Wioletta Trusewicz (Landwarów), Bożena Kisielewska (Soleczniki).

Wyróżnienia otrzymali: Irena Zygis, Walery Płatow, Liliana Zacharzewska, Maryla Morozowa i Ola Pietraszun.

Wszyscy uczestnicy otrzymali Pismo Święte z dedykacją ks. biskupa J. Tunaitisa i albumy. Cała 40-osobowa grupa w sier-pniu spędzi dwa tygodnie w Częstochowie, no a główna nagroda... Alicja Leuto, która zajęła I miejsce w grupie starszoklasistów, będzie reprezentować młodzież polską z Litwy na spotkaniu Młodzieży Świata z Janem Pawłem II w Denver (USA) w sierpniu br. Towarzyszyć jej będzie Anna Sudujko, która jako pierwsza na Radzie Forum poparła propozycję zorganizowania Olimpiady i wraz z innymi katechetkami na swoje barki wzięła ciężar pracy koordynacyjnej. Należy dodać, że wyjazd do Denver ufundowała Polska Rada Młodzieży.

Gratulujemy zwycięzcom Olimpiady, szczególnie Alicji Leuto, która obiecała nam, że po powrocie z Denver opowie czytelnikom „Kuriera" o swym pobycie za Oceanem.

Olimpiada dobiegła końca. Ks. Dariusz Stańczyk, jej główny organizator, uważa, że jest to okazja do pewnych rozmyślań:

— Muszę stwierdzić z wiarą, że było to dzieło nie moje, lecz „jakby" samego Boga. Cały przebieg olimpiady świadczy o tym, że my, jako ludzie, nie bylibyśmy zdolni bez światłości Ducha Świętego osiągnąć upragnionych owoców duchowych. Chrześcijańska solidarność „wzajemnej miłości" kapłanów, katechetów, nauczycieli, rodziców, a zwłaszcza kochanych dzieci i drogiej młodzieży złączyła wszystkich w jedno na drodze poszukiwania Mądrości Bożej. Dzięki temu możemy za Janem Pawłem II powiedzieć z radością: „Bogu dziękujcie, ducha nie gaście". Zaangażowanie i odpowiedzi na pytania uczestników olimpiady nasuwają konkretny wniosek: nasza społeczność ma wielkie pragnienie umiłowania nauki Bożej i Kościoła, ale jej zasób wiedzy religijnej jest jeszcze mały. Nie pozwala to chrześcijaninowi świadomie być głosicielem wartości chrześcijańskich, obrońcą odwiecznych prawd o Bogu i człowieku w rzeczywistości kłamstwa i degradacji godności człowieka.

Pierwsza Olimpiada Wiedzy Religijnej w roku przyjazdu Jana Pawła II na Litwę daje organizatorom, kościołowi na Litwie nadzieję, że młode pokolenie stanie się zaczynem odnowy religijno-moralnej całego społeczeństwa. Młodzież jest wewnętrznie rozbita sytuacją życia codziennego, brakiem autorytetów i autentycznego zainteresowania się jej problemami przez wychowawców, a nawet samych rodziców, czuje się porzucona, często w pogardzie, jakby nie do niej należał ten świat, a w głębi serca chce mieć udział w tworzeniu lepszej przyszłości Roku 2000. Jest to sprawdzona podstawa do kontynuowania szybkiej i przemyślanej pracy organicznej z młodzieżą i dla młodzieży, dlatego moim pragnieniem jest, by w przyszłym roku szkolnym odbył się podobny sprawdzian wiadomości religijnych.

Niech Matka Pięknej Miłości wyzwoli nas z niewoli grzechu, lenistwa i braku wrażliwości na piękno świata i dar życia.

Barbara SOSNO

NA ZDJĘCIU W. Charina: zwycięzcy i organizatorzy Olimpiady.

OLIMPIADA WIEDZY RELIGIJNEJ

...OWCIPY ...umeru

...AWY DAMSKO-MĘSKIE

...ka, zgrabna dziewczyna ...ważona w szpitalu.

Przedziesiąt cztery kilogra... jeden ładniejszy od dru... – odczytuje wynik pielę...

* * *

...cielka mieszkania zapy... doktorkę:

...czemu ostatnio nie odwie... jej brat?

...widocznie ten łobuz znalazł ...jącą nową siostrę.

NASI MILUSIŃSCY

...lekcji chemii nauczyciel ...ucznia:

— W czym rozpuszczają się tłuszcze?

— W rondlu, panie psorze.

* * *

— Tatusiu, kto to jest samouk?

— To człowiek, który sam dla siebie jest nauczycielem.

— Czy to znaczy, że on sam siebie wali linijką po łapach?!

Z RÓŻNYCH SZUFLAD

Początkujący myśliwy wyrusza na polowanie z dwoma psami. Po godzinie wraca.

— Co się stało? — pytają koledzy. Wróciłeś po nowe naboje?

— Nie, po nowe psy.

* * *

— Jak się pan czuje? — pyta się lekarz pacjenta.

— Źle, panie doktorze. Już nie smakuje mi nawet to, czego mi nie wolno jeść.

STALE ORGANIZUJEMY
2-3-DNIOWE WYCIECZKI
KOMERCYJNE DO POLSKI
ZAPRASZAMY!
Zwracać się: Vilnius, 22-42-45, 22-34-55.

Polska firma handlowa

ZATRUDNI

SEKRETARKĘ ORAZ
OPERATYWNEGO HANDLOWCA.

Wymagana znajomość języka polskiego. Oferty pisemne z krótką informacją o sobie prosimy składać w biurze reklamy i ogłoszeń „Kuriera Wileńskiego": Laisves 60, Vilnius 2044.

(Zam. 2097)

Firma V. Razmus

zaprasza na wycieczkę do Polski, do Piotrkowa Trybunalskiego w dniu 28 maja.
Cena 20 USD i 5000 tal. (z noclegiem włącznie).
Adres: Vilnius, Goštauto 8, tel. 61-94-90.

(Zam. 2084)

ZAPRASZAMY

na 3-dniową podróż autokarem do RP 31 maja.
Autokarem na 3 dni do SZWAJCARII — 15 czerwca.
Zwracać się: Vilnius, tel. 61-36-12, ul. Polocko 6.
(Zam. 2125)

DROGO SKUPUJEMY CZEKI INWESTYCYJNE
Płacimy od razu.
Zwracać się: Vilnius, Jasinskio 1/8, tel. 22-31-70 od godz. 9 do 13 i od 14 do 19 w dniach pracy.
(Zam. 2129)

DROGO SKUPUJEMY czeki INWESTYCYJNE.
Płacimy od razu.
Zwracać się: Vilnius, Ligoninės 6, tel. 22-10-24 w godzinach 9—13 i 14—18.
Zam. 2128)

Po wysokiej cenie
SKUPUJEMY CZEKI INWESTYCYJNE
od wszystkich mieszkańców Litwy.
Zwracać się: Vilnius, Jasinskio 15-210 A, tel. 62-37-81. (Zam. 2117)

ORGANIZACJA KUPUJE CZEKI INWESTYCYJNE
Zwracać się: Vilnius, tel. 63-79-75 w godz. od 9.00 do 18.00.
(Zam. 2024)

PO WYSOKIEJ CENIE
skupujemy czeki inwestycyjne na Wileńszczyźnie.
Zwracać się: Vilnius, Kalvariju 62 (naprzeciw rynku), tel. 73-21-72 od godz. 9 do 17.
(Zam. 2043)

SZYBKO
wykonujemy i ustawiamy POMNIKI.
Zwracać się: Vilnius, tel. 26-87-55, 45-09-55.
(Zam. 2098)

SPRZEDAJĘ
nowy rower turystyczny „Ukraina". Cena 50 USD.
Zwracać się: Vilnius, tel. 63-63-82 w godz. 9—18 i 46-28-36, 35-36-84 w godz. 20—22.
(Zam. 2122)

KUPIĘ
jednopokojowe tanie mieszkanie, może być nieurządzone. Pośredników nie trzeba.
Zwracać się: tel. w Wilnie: 61-72-12, 42-59-73.
(Zam. 2124)

Sklep jubilerski „RUBINAS"
DROGO SKUPUJE
złoto, platynę wszystkich prób.
Zwracać się: Vilnius, Pylimo 29, tel. 22-32-50. (Zam. 1970)

KUPIĘ
różne wyroby z niklu i palladu.
Zwracać się: telefony w Wilnie: 64-12-95, 64-16-37, wieczorem: 64-20-12. (Zam. 2086)

SPRZEDAJE SIĘ
meble: „Dubna", „Brigita", „Imanta", „Sigulda", szafy.
Zwracać się: Vilnius, tel. 77-85-04.
(Zam. 2133)

WYKONUJĘ
pomniki i inne przedmioty z różnokolorowego granitu.
Zwracać się: Vilnius, Algirdo 48, tel. 63-99-65.
(Zam. 2124)

SPRZEDAJE SIĘ
samochód Toyota — osobowy, rok 1981, beżowy, cena 1800 USD.
Zwracać się: Vilnius, tel. 73-89-38.
(Zam. 2138)

UKF 69.05

Znad Wilii

Rozgłośnia radiowa

Radio „Znad Wilii" codziennie od 14.00 do 02.00 na częstotliwości 69.05 MHz proponuje następujące stałe pozycje programu:

Serwisy informacyjne: od 14.00 do 24.00 co godzinę.
Przegląd prasy: 14.40.
Ogłoszenia reklamowe: 15.15, 16.15, 18.15, 21.15.
Serwis sportowy: 15.40.
Przegląd imprez kulturalnych: 16.40.
Wieczór w telewizji: 18.35.
Konkurs błyskawiczny: 18.40.
Dobranocka: 20.30.
Muzyczna noc: 24.00.

Zapraszamy również do słuchania następujących programów:

Wtorek, 25 maja: 17.15 — Konkurs muzyczny „3 razy tak". 20.30 — „Tryumf Pana Kleksa", odc. 18. Konkurs sponsorowany dla dzieci. 23.10 — „Muzyka i coś więcej".

Środa, 26 maja: 20.30 — „Tryumf Pana Kleksa", odc. 19. 21.30 — Styl. 23.10 — Portret artysty.

Czwartek, 27 maja: 17.15 — Konkurs muzyczny „3 razy tak". 20.30 — „Tryumf Pana Kleksa", odc. 20. 23.10 — „Na rockową nutę".

Piątek, 28 maja: 20.30 — „Tryumf Pana Kleksa", odc. 11. 23.10 — Polska lista przebojów.

Dział reklamy radia „Znad Wilii": 2019 Vilnius, al. Laisves 60, telefon 42-94-57.

Janina

KOPALNIA WĘGLA KAMIENNEGO W LIBIĄŻU

i jej 10 córek — samodzielnych spółek zaprasza do współpracy

Producent i Eksporter węgla energetycznego w asortymentach:

- GRUBY pow. 60 mm
- KOSTKA 200—63 mm
- ORZECH 90—25 mm
- GROSZEK 31.5—8 mm
- MIAŁ 20—0 mm

zastosowanie

- gosp. domowe,
- kotłownie,
- ciepłownie,
- elektrownie,
- elektrociepłownie,
- inst. przemysłowe.

32-590 LIBIĄŻ, POLSKA
tel. Libiąż (35) 27 7251-9
Chrzanów (35) 32251-5
Katowice (32) 223571
tlx 315254 kwkj pl
fax (32) 223575.
(Zam. 8—T)

AgroBalt '93

Druga międzynarodowa

WYSTAWA

rolnictwa,
przemysłu spożywczego
i opakowań

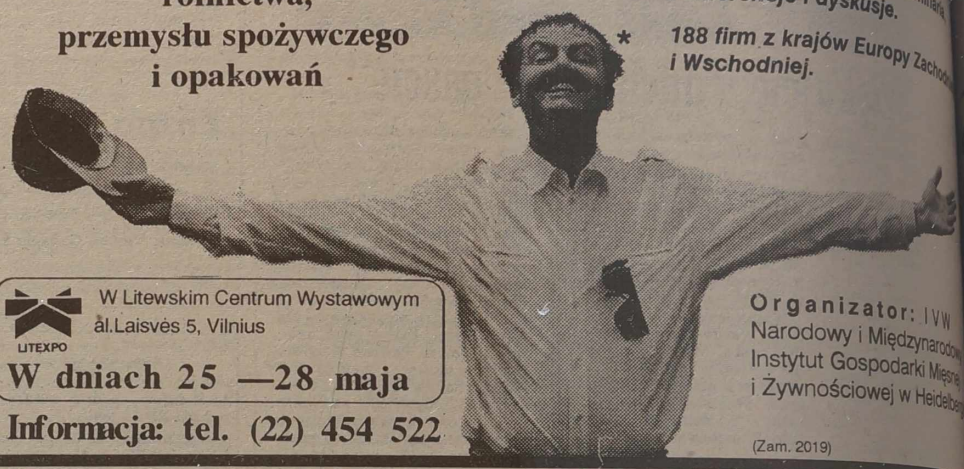

* Najnowsze technologie produkcji rolnej, przetwórstwa mleka, mięsa i ryb, owoców i warzyw, produkcji wyrobów cukierniczych, piekarniczych napojów.

* Najnowocześniejszy sprzęt do pakowania i zamrażania.

* Najnowsza informacja, seminaria konferencje i dyskusje.

* 188 firm z krajów Europy Zachodniej i Wschodniej.

LITEXPO
W Litewskim Centrum Wystawowym
ul.Laisvės 5, Vilnius

W dniach 25 —28 maja

Informacja: tel. (22) 454 522

Organizator: IVW Narodowy i Międzynarodowy Instytut Gospodarki Mięsnej i Żywnościowej w Heidelbergu

(Zam. 2019)

Ekrany

VILNIUS — „Miss Katastrofa" (Włochy, Francja, komedia) — o 10.30, 12.20, 14.10, 16, 18, 20; 25—30 maja od godz. 10 do 20 w foyer kina — kiermasz.

DRAUGYSTE — 25, 26, 29, 30. V — **„Prywatny detektyw, czyli operacja „Kooperacja"** (Rosja, komedia) — o 17; **„Człowiek z Rio"** (Francja) — o 19.

AUŠRA — „Narodziny" (Indie) — o 10.30, 14.30, 21. **„Parama"** (Indie, 2 serie) — o 12, 16, 18.30.

PERGALE — „Święto miłości" (Francja, komedia): 25—28.V o 14, 16, 18, 20; 29—30.V — o 16, 18, 20.

Kalendarium

* Wtorek (25.V) jest 145 dniem 1993 r. Do końca roku 220 dni.

* Znak Zodiaku — Bliźnięta.

* Imieniny: Grzegorza, Borysława, Leona, Urbana, Magdy.

* Wschód Słońca — 4.58, zachód — 21.35. Długość dnia 16 godz. 37 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 25 maja nieznaczne zachmurzenie, bez opadów, wiatr zachodni, umiarkowany. Temperatura 21—23 stopnie.

W ciągu następnych dwóch dni opadów nie oczekuje się. Temperatura w nocy 26 maja 4—9, 27 maja 2—7, lokalne przymrozki do —2 stopni, w dzień 15—20 stopni.

Nauczyciele i uczniowie Białowackiej Szkoły Średniej nr 1 składają wyrazy serdecznego współczucia proboszczowi parafii Rudnickiej Henrykowi BŁAŻEWICZOWI z powodu zgonu ukochanej Matki

Telewizja

WTOREK, 25 MAJA

LTV

9.00 — Program. 9.05 — Telegiełda. 9.15 — 01...02...03. 9.45 — Studio sportowe. 10.10 — Film fab. „Piraci Pacyfiku". (2). 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Dla uczniów „Bumerang". 18.40 — Film dok. 19.00 — Wiadomości. (ros). 19.10 — Połąga-92. Wieczór muzyki popularnej. 19.45 — Magazyn Europejskiej TV „Central express". 20.30 — Dobranocka. 21.00 — Panorama. 21.30 — Angielski serial „Miasto kapitału". 22.20 — Turniej eliminacyjny piłkarskich mistrzostw świata. Litwa — Irlandia Płn. Podczas przerwy o 23.10 — Wiadomości wieczorne.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiajmy o dzieciach. 11.00 — „Kapitan Conrad" (6, ost.) — serial prod. francusko - polsko - hiszpańskiej. 12.00 — Giełda pracy — giełda szans. 12.15 — Przyjemne z pożytecznym. 12.30 — W drugim planie — reportaż. 12.45 — Klub Samotnych Serc. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla dzieci: „Tik-Tak". 17.50 — Muzyczna Jedynka. 18.00 — Telexpress. 18.25 — „Bill Cosby show" — serial prod. USA. 18.50 — Test — magazyn konsumenta. 19.15 — Encyklopedia II Wojny Światowej. 19.40 — Sejmograf — magazyn parlamentarny. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 20.55 — 7 minut dla ministra pracy. 21.15 — „Ferdydurke" — film fab. prod. polsko - angielsko-francuskiej. 22.55 — Coś za coś — program publicystyczny. 23.25 — Sztuka nie sztuka. 23.45 — Wiadomości. 24.00 — Muzyczna Jedynka. 0.10 — Notatnik prowincjonalny. 0.40 — Świat bez granic. 1.00 — Gorąca linia. 1.10 — Gra kwintet Jana Ptaszyna Wróblewskiego. 1.35 — „Mistrz" — film fab. prod. polskiej. 2.50 — Teatr telewizji: Ilia Erenburg — „Burzliwe życie Lejzorka".

Ostankino

4.55 — Program dnia. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Koncert. 8.40 — Serial „Po prostu Maria". 9.25 — TV serial „Goriaczew i inni" (16). 9.55 — Film anim. 10.00 — TV film fab. dla dzieci „Błękitna strzała". 10.50 — Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film fab. „Przydział". 12.45 — Film dok. 13.15 — Film anim. 14.00 — Dziennik. 14.20 — Program. 14.25 — Wiadomości komercyjne. 14.40 — Świat pieniędzy A. Smitha. 15.10 — Notes. 15.15 — Album poezji. 15.40 — Nasz klub muzyczny. 16.20 — Film anim. 16.50 — Technodrom. 17.00 — Dziennik. 17.20 — O pogodzie. 17.55 — Serial „Po prostu Maria". 18.40 — Na powitanie Moskiewskiego Festiwalu Filmowego. 18.55 — Temat. 19.40 — Dobranocka. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.35 — Program. 20.40 — TV spektakl. 22.10 — Muzyka w eterze. Podczas przerwy o 23.00 — Dziennik. 0.20 — Ekspress prasowy. 0.30 — Świat w wolnym czasie.

TELE-3

7.00 — News. 7.25 — Czas biznesmenów. 8.00 — D. J. Kat Show. 10.40 — Country Music. 10.50 — Film fab. „Elephant Cliff". 12.30 — Beyont 2000. 13.00 — Science. 17.00 — Greates Hits. 18.00 — Science. 10.00 — Wieści. 19.25 — Serial „Santa Barbara". 20.15 — Forum: Monopol 1. 21.00 — Nabożeństwo majowe. 22.00 — Science: Wings. 23.00 — News. 23.15 — Film fab. „Yong Master".

ŚRODA, 26 MAJA

LTV

9.00 — Program dnia. 9.05 — Pod własnym dachem. 9.50 — Serial niemieckiej TV „Starzec". 15.10 — Piłka nożna. Litwa — Irlandia Płn. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Dla uczniów „Pół godziny po lekcjach". 18.40 — Koncert. 19.00 — Wiadomości (ros.). 19.10 — TV serial „Sąsiedzi". 19.35 — Jeszcze raz o litewskich paszportach. 20.00 — Stolica. 20.30 — Dobranocka. 21.00 — Panorama. 21.30 — Program NTV. 22.30 — Magazyn muzyczny „Terra musica". 23.15 — Wiadomości wieczorne.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiajmy o dzieciach. 11.00 — „Śmierć ucznia" (3) — serial prod. niemieckiej. 12.00 — Książnica narodowych pamiątek (3) — film dok. 12.30 — „Dalecy a bliscy" — magazyn mniejszości narodowych. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — 17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — A Vivaldi — quiz muzyczny. 17.50 — Muzyczna Jedynka. 18.00 — Telexpress. 18.25 — „Niańka" — serial prod. włoskiej. — Klinika zdrowego ... 19.35 — My i świat. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — Finał Pucharu Europy w piłce nożnej: „Olympique" Marsylia — AC ... 23.05 — To nie jest sprawdzone. 23.30 — Co słychać? — Wiadomości. 24.00 — Muzyczna Jedynka. 0.10 — Gramonia. 0.20 — „Szeszele" — film fab. prod. polskiej. 2.15 — ... łe tango" (1) — serial TV. — To lubię — Jazz. 4.00 — ... większe wydarzenia XX wieku „Ghandhi" — serial dok. ... franc.

TELE-3

7.00 — News. 7.25 — ... biznesmenów. 8.00 — D. J. ... Show. 10.40 — Country ... 11.25 — „Santa Barbara" ... — Science show. 12.30 — ... hion News. 13.00 — News. ... — Internocional Business. ... 14.00 — Science. 17.00 — ... tes Hits. 18.00 — Science. ... — Wieści. 19.25 — Serial „... ta Barbara". 20.15 — Nabożeństwo majowe. 21.00 — 911. ... — NBA. Basketball. 23.00 — ... Music. 24.00 — Film fab. ... and Murder".

Wyrazy serdecznego współczucia ks. Proboszczowi Henrykowi BŁAŻEWICZOWI z powodu zgonu ukochanej Matki

w imieniu przyjaciół kapłanów składa ks. Józef Aszkiełowicz

Dyżurni wydania:
Józef SZOSTAKOWSKI,
Władysław PODMOSTKO,
Teresa ŻARK,
Bronisława MICHAJŁOWSKA,
Jan LEWICKI

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Sejmu i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres:
Laisvės pr. 60,
2044, Vilnius
Lietuvos Respublika

Kod 67218
Cena 9 talonów.
W Polsce — 1000 zł.
Zam. 1653
Nr rejestracji — 322.
Drukuje Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda"

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stołeczny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, felietonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90, 45-03-95, solecznicki — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i szyrwincki — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, stylišci — 42-72-92, maszynistki — 42-77-72.

Zastępca redaktora Krystyna ADAMOWICZ

Usługi XERO — powielanie ... nych dokumentów — pr. Laisvės ... 11 piętro, pokój 1102. Czynne od ... do 17.00 w dniach pracy, tel. 42-...

Biuro ogłoszeń i reklamy — pr. ... svės 60, 11 piętro, pokój nr 1114, ... lefon — 42-69-63.